

UNIUNEA EUROPEANĂ

PARLAMENTUL EUROPEAN

CONSILIUL

**Strasbourg, 21 mai 2013
(OR. en)**

**2010/0374 (COD)
LEX 1338**

**PE-CONS 77/12
ADD 4 REV 1**

**STATIS 106
ECOFIN 1090
UEM 345
CODEC 3081**

**REGULAMENT
AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI
PRIVIND SISTEMUL EUROPEAN DE CONTURI NAȚIONALE ȘI REGIONALE
DIN UNIUNEA EUROPEANĂ**

(SEC 2010) – (ANEXA A – CAPITOLUL 4)

CAPITOLUL 4

Operațiuni de repartiție

4.01. *Definiție:* operațiunile de repartiție sunt operațiuni prin care valoarea adăugată generată în producție este repartizată forței de muncă, capitalului și administrației publice, precum și operațiunile de repartizare a venitului și patrimoniului.

Se face distincție între transferurile curente și transferurile de capital, acestea din urmă fiind destinate să repartizeze economiile sau patrimoniul, și nu venitul.

REMUNERAREA ANGAJAȚILOR (D.1)

4.02. *Definiție:* remunerarea angajaților (D.1) este definită ca remunerația totală, în bani sau în natură, plătită de către un angajator unui angajat în schimbul muncii prestate de acesta din urmă în cursul unei perioade contabile.

Remunerarea angajaților este compusă din următoarele componente:

- (a) salarii și indemnizații (D.11):
 - salarii și indemnizații în bani;
 - salarii și indemnizații în natură;

(b) cotizații sociale în sarcina angajatorilor (D.12):

- cotizații sociale efective în sarcina angajatorilor (D.121):
 - cotizații efective la fondul de pensii în sarcina angajatorilor (D.1211);
 - cotizații efective în sarcina angajatorilor, altele decât pensiile (D.1212);
- cotizații sociale imputate în sarcina angajatorilor (D.122):
 - cotizații imputate la fondul de pensii în sarcina angajatorilor (D.1221);
 - alte cotizații imputate în sarcina angajatorilor, altele decât pensiile (D.1222).

Salarii și indemnizații (D.11)

Salarii și indemnizații în bani

4.03. Salariile și indemnizațiile în bani includ cotizațiile sociale, impozitele pe venit și alte plăți de plătit de către angajat, incluzând cele reținute de angajator și plătite direct sistemelor de asigurări sociale, autorităților fiscale etc., în beneficiul angajatului.

Salariile și indemnizațiile în bani includ următoarele tipuri de remunerare:

(a) salarii și indemnizații de bază plătite la intervale regulate;

- (b) plăți majorate, cum sunt cele pentru ore suplimentare, muncă pe timp de noapte sau la sfârșitul săptămânii, în circumstanțe dezagreabile sau periculoase;
- (c) alocații pentru costul vieții, alocații locale și pentru expatriere;
- (d) prime sau alte plăți excepționale legate de rezultatele globale ale întreprinderii plătite în cadrul unor sisteme de stimulare; prime acordate pe baza productivității sau a profiturilor, primele de Crăciun și de Anul Nou, excluzând prestațiile sociale acordate angajaților [a se vedea punctul 4.07 litera (c)]; plata pentru „luna a 13-a și a 14-a”, cunoscută și sub denumirea de plata suplimentară anuală;
- (e) alocații pentru transportul către și de la locul de muncă, excluzând alocațiile sau rambursările acordate angajaților pentru cheltuieli de călătorie, de izolare, de mutare și de divertisment, efectuate în cursul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu [a se vedea punctul 4.07 litera (a)];
- (f) plata zilelor de vacanță pentru sărbători oficiale sau concediu anual;
- (g) comisioane, bacșișuri, onorarii de participare și onorariile directorilor plătite angajaților;
- (h) plăți efectuate de angajatori angajaților în cadrul sistemelor de economisire;
- (i) plăți excepționale către angajații care părăsesc întreprinderea, în cazul în care respectivele plăți nu sunt legate de un contract colectiv;

- (j) alocații pecuniare pentru locuință, plătite angajaților de către angajatori.

Salarii și indemnizații în natură

- 4.04. *Definiție:* salariile și indemnizațiile în natură constau în bunuri și servicii sau alte prestații nepecuniare, furnizate gratuit sau la preț redus de către angajatori, care pot fi utilizate de angajați în timpul liber și fără restricții, pentru satisfacerea nevoilor sau dorințelor lor sau ale celorlalți membri ai gospodăriilor lor.
- 4.05. Exemple de salarii și indemnizații în natură sunt:
- (a) hrana și băuturile, incluzând cele consumate în deplasări de serviciu, dar excluzând hrana și băuturile necesare în condiții de muncă excepționale. Salariile și indemnizațiile în natură includ reducerile de preț obținute în cantinele gratuite sau subvenționate sau cele obținute prin acordarea de bonuri de masă;
 - (b) serviciile locative sau de cazare, pentru uz propriu sau cumpărate, de tipul celor care pot fi utilizate de toți membrii gospodăriei angajatului;
 - (c) uniforme sau alte haine speciale pe care angajații le poartă frecvent la locul de muncă sau în afara acestuia;

- (d) serviciile de întreținere a vehiculelor sau altor bunuri de folosință îndelungată furnizate pentru uzul personal al angajaților;
- (e) bunurile și serviciile rezultate din procesul de producție al angajatorului, cum sunt călătorii gratuite pentru angajații din societățile de căi ferate sau aeriene, cărbune gratuit pentru mineri sau alimente gratuite pentru angajații din agricultură;
- (f) punerea la dispoziția angajaților și familiilor lor a unor facilități pentru sport, recreere sau vacanță;
- (g) transportul către și de la locul de muncă, cu excepția celui organizat în timpul de lucru al angajatorului; parcare a automobilelor în situația în care în condiții normale ar trebui plătită;
- (h) îngrijirea copiilor angajaților;
- (i) plățile în beneficiul angajaților efectuate de angajatori către comitetele de întreprindere sau organisme similare;
- (j) acțiunile gratuite repartizate angajaților;
- (k) împrumuturile acordate angajaților la dobânzi reduse. Valoarea acestui beneficiu este estimată ca suma pe care angajatul ar trebui să o plătească dacă s-ar practica dobânda de piață minus valoarea dobânzii plătite efectiv. Beneficiul este înregistrat la salarii și indemnizații în contul de exploatare, iar plata corespunzătoare imputată a dobânzii de la angajat la angajator este înregistrată în contul de distribuire primară a veniturilor;

- (l) opțiunile pe acțiuni, caz în care angajatorul oferă unui angajat opțiunea de a cumpăra acțiuni la un preț specificat la o dată viitoare (a se vedea punctele 4.168-4.178);
- (m) veniturile generate de activitățile necuprinse în statistici în sectoarele întreprinderilor și transferate angajaților participanți la astfel de activități pentru uzul lor privat.

4.06. Bunurile și serviciile acordate angajaților ca salarii și indemnizații în natură sunt evaluate la prețuri de bază în cazul în care sunt produse de către angajator și la prețuri de achiziție în cazul în care sunt cumpărate de angajator. În cazul în care salariile și indemnizațiile în natură sunt acordate gratuit, valoarea lor totală este calculată în funcție de prețurile de bază (sau de prețurile de achiziție ale angajatorului când sunt cumpărate de angajator) ale bunurilor și serviciilor în cauză. Această valoare este redusă cu suma plătită de către angajat în cazul în care bunurile și serviciile sunt oferite la prețuri reduse în loc de gratuit.

4.07. Salariile și indemnizațiile nu includ următoarele:

- (a) cheltuielile angajatorilor necesare în procesul de producție al angajatorilor. Exemple sunt următoarele:
 - 1. alocațiile sau rambursările către angajați pentru cheltuieli de călătorie, de izolare, de mutare și de divertisment efectuate în cursul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu;

2. cheltuielile pentru dotările de la locul de muncă, pentru examenele medicale necesare din cauza specificului locului de muncă și pentru dotarea cu haine de lucru purtate la locul de muncă;
3. serviciile de cazare la locul de muncă de tipul celor care nu pot fi utilizate de gospodăriile cărora le aparțin angajații, de exemplu cabine, dormitoare comune, cămine și barăci;
4. băuturile sau alimentele speciale necesare din cauza condițiilor de muncă excepționale;
5. alocațiile plătite angajaților pentru cumpărarea de unelte, echipamente sau îmbrăcăminte specială, necesare la locul de muncă, sau acea parte a salariilor și indemnizațiilor lor pe care, în temeiul contractului lor de muncă, angajații sunt obligați să le aloce unor astfel de cumpărături. În măsura în care angajații, care prin contractul lor de muncă sunt obligați să cumpere unelte, echipamente, îmbrăcăminte specială etc., nu sunt complet rambursați, cheltuielile restante pe care ei le efectuează sunt deduse din sumele pe care ei le primesc sub formă de salarii și indemnizații, iar consumul intermediar al angajatorilor este crescut în consecință.

Cheltuielile cu bunuri și servicii, pe care angajatorii sunt obligați să le ofere angajaților lor pentru ca aceștia să poată să-și desfășoare activitatea, sunt tratate drept consum intermediar al angajatorilor;

- (b) totalul salariilor și indemnizațiilor pe care angajatorii le plătesc temporar angajaților în caz de boală, maternitate, accident de muncă, invaliditate etc. Astfel de plăți sunt considerate prestații de asigurare socială, altele decât pensiile (D.6222), fiind înregistrate cu aceleași sume la cotizațiile sociale imputate angajatorilor, altele decât pensiile (D.1222);
- (c) alte prestații de asigurări sociale aferente încadrării în muncă, sub formă de alocații pentru copii, pentru soț/soție, de familie, pentru învățământ sau alte alocații pentru persoanele aflate în întreținere, precum și serviciile medicale gratuite (altele decât cele necesare din cauza specificului locului de muncă) furnizate angajaților sau familiilor lor;
- (d) impozitele de plătit de către angajator pentru salariile și indemnizațiile plătite – de exemplu, impozitul pe salarii. Astfel de impozite de plătit de către întreprinderi sunt evaluate fie ca o proporție din salariile și indemnizațiile plătite, fie ca o sumă fixă per persoană angajată. Ele sunt tratate ca alte impozite pe producție;
- (e) plățile către lucrători externi la unitatea de bun produs sau de serviciu prestat. În situația în care venitul primit de lucrătorul extern este în funcție de valoarea producției rezultate din unele procese de producție pentru care persoana respectivă este responsabilă, indiferent de cât de multă sau puțină muncă a fost efectuată, acest tip de remunerare implică faptul că lucrătorul este independent.

Cotizații sociale în sarcina angajatorilor (D.12)

- 4.08. *Definiție:* cotizațiile sociale în sarcina angajatorilor sunt cotizații sociale de plătit de către angajatori către sisteme de securitate socială sau alte sisteme de asigurări sociale aferente încadrării în muncă pentru a asigura prestații sociale pentru angajații lor.

O sumă egală cu valoarea cotizațiilor sociale suportate de angajatori pentru a asigura pentru angajații lor dreptul la prestații sociale este înregistrată ca remunerare a angajaților. Cotizațiile sociale în sarcina angajatorilor pot să fie efective sau impute.

Cotizațiile sociale efective în sarcina angajatorilor (D.121)

- 4.09. *Definiție:* cotizațiile sociale efective în sarcina angajatorilor (D.121) constau în plățile efectuate de angajatori în beneficiul angajaților lor către asigurători (sistemele de securitate socială și alte sisteme de asigurări sociale aferente încadrării în muncă). Astfel de plăți vizează cotizațiile statutare, convenționale, contractuale și benevole pentru asigurarea împotriva riscurilor sau nevoilor sociale.

Cu toate că sunt plătite direct de către angajatori asigurătorilor, astfel de cotizații în sarcina angajatorilor sunt tratate ca o componentă a retribuirii angajaților. Cotizațiile sunt înregistrate ca fiind plătite de angajați asigurătorilor.

Cotizațiile sociale efective în sarcina angajatorului se compun din două categorii: cotizațiile legate de pensii și cotizațiile pentru alte beneficii, care se înregistrează separat la următoarele rubrici:

- (a) cotizații efective la fondul de pensii în sarcina angajatorilor (D.1211);
- (b) cotizații sociale efective în sarcina angajatorilor, altele decât pensiile (D.1212).

Cotizațiile sociale efective în sarcina angajatorilor, altele decât pensiile, corespund cotizațiilor aferente riscurilor și nevoilor sociale ale angajaților lor, altele decât pensiile, cum sunt boala, maternitatea, accidentele de muncă, handicapul, concedierea etc.

Cotizațiile sociale imputate în sarcina angajatorilor (D.122)

- 4.10. *Definiție:* cotizațiile sociale imputate în sarcina angajatorilor (D.122) reprezintă contrapartea la alte prestații de asigurări sociale (D.622) (minus eventualele cotizații sociale în sarcina angajaților) plătite direct de angajatori angajaților lor sau foștilor angajați și altor persoane eligibile fără implicarea unei societăți de asigurări sau a unui fond de pensii și fără crearea unui fond special sau a unei rezerve separate în acest scop.

Cotizațiile sociale imputate în sarcina angajatorilor se împart în două categorii:

- (a) cotizații imputate la fondul de pensii în sarcina angajatorilor (D.1221)

Sistemele de asigurări sociale implicând pensiile sunt clasificate ca sisteme de cotizații predefinite și sisteme de prestații predefinite.

Un sistem de cotizații predefinite este unul în care prestațiile sunt determinate de cotizațiile plătite sistemului și de randamentul investiției fondurilor. La momentul pensionării, angajatul este cel care poartă toate riscurile privind prestațiile de plătit. Pentru astfel de sisteme nu există cotizații imputate, cu excepția situației în care însuși angajatorul operează sistemul. În acest caz, costurile operării sistemului sunt tratate ca o cotizație imputată de plătit angajatului ca parte a remunerării angajaților. Această sumă este înregistrată de asemenea drept cheltuială pentru consum final al gospodăriilor pentru servicii financiare.

Un sistem de prestații definite este unul în care prestațiile de plătit membrilor sunt determinate de regulile sistemului, adică de utilizarea unei formule pentru a determina plata sau un minim de plată. Într-un sistem tipic de prestații predefinite, cotizează atât angajatorul, cât și angajatul, cotizația angajatului fiind obligatorie și reprezentând un procent din salariul curent. Costurile îndeplinirii prestațiilor menționate sunt în responsabilitatea angajatorului. Angajatorul este cel care poartă riscul furnizării prestațiilor.

În cadrul unui sistem de prestații predefinite, există o cotizație imputată de către angajator, calculată conform următoarei metode de calcul:

Cotizația imputată de către angajator este egală cu

creșterea prestației datorită perioadei actuale de angajare

minus suma reprezentată de cotizația efectivă a angajatorului

minus suma reprezentată de orice cotizație a angajatului

plus costurile operării sistemului.

Unele sisteme pot fi descrise ca fiind fără cotizație deoarece nici angajatorul, nici angajatul nu plătesc efectiv nicio cotizație. Cu toate acestea, se calculează o cotizație imputată din partea angajatorului, care se impută astfel cum a fost descris mai sus.

În cazul în care drepturile de pensie gestionate de sistemele destinate angajaților administrației publice nu sunt înregistrate în conturile principale, cotizațiile pentru pensie imputate în sarcina angajatorilor din administrația publică se estimează pe baza calculelor actuariale. În cazul în care calculele actuariale nu pot obține un nivel suficient de fiabilitate, și numai în astfel de cazuri, sunt posibile alte două metode pentru estimarea cotizațiilor pentru pensii imputate în sarcina angajatorilor din administrația publică, după cum urmează:

1. pe baza unui procent rezonabil din salariile și indemnizațiile plătite angajaților actuali; sau
2. ca echivalent al diferenței dintre prestațiile actuale de plătit și cotizațiile actuale de plătit (atât de angajați, cât și de administrația publică în calitate de angajator).

(b) cotizații sociale imputate în sarcina angajatorilor, altele decât pensiile (D.1222)

Faptul că anumite prestații sociale sunt plătite direct de angajatori și nu prin intermediul fondurilor de securitate socială sau al altor asigurători nu împiedică înregistrarea lor ca prestații de asistență socială. Întrucât costurile aferente acestor prestații sunt cuprinse în costurile cu forța de muncă suportate de angajatori, ele sunt incluse și în remunerarea angajaților. Prin urmare, remunerarea este imputată pentru astfel de angajați la o valoare egală cu cea corespunzătoare prestațiilor sociale necesare pentru a asigura drepturile la prestații sociale pe care ei le acumulează. Astfel de sume țin cont de orice cotizație efectivă plătită de angajator sau angajat și depind nu numai de nivelul prestațiilor actuale de plătit, dar și de modul în care obligațiile angajatorilor în cadrul unor astfel de sisteme sunt susceptibile să evolueze în viitor ca rezultat al unor factori cum sunt variațiile preconizate ale numărului, intervalelor de vârstă și speranței de viață ale angajaților actuali și precedenți. Valorile imputate pentru cotizații sunt bazate pe același tip de calcule actuariale care determină nivelurile primelor practicate de societățile de asigurări.

Totuși, în practică poate fi dificil să se calculeze cu precizie sumele corespunzătoare unor astfel de cotizații imputate. Angajatorul poate face el însuși estimări, probabil pe baza cotizațiilor plătite sistemelor finanțate în mod similar, astfel încât să se calculeze obligațiile de plată viitoare probabile, astfel de estimări putând fi utilizate în momentul în care sunt disponibile. O altă metodă acceptabilă este aceea de a utiliza un procent rezonabil din salariile și indemnizațiile plătite angajaților actuali. Altfel, singura alternativă practică este de a utiliza prestațiile sociale altele decât cele de pensie de plătit de către angajator în cursul aceleiași perioade contabile ca estimare a remunerării imputate care ar fi necesară pentru a acoperi cotizațiile imputate. Prestațiile plătite efectiv în perioada curentă oferă o estimare acceptabilă a cotizațiilor și remunerațiilor imputate asociate.

- 4.11. În conturile sectoarelor, costurile aferente prestațiilor sociale directe apar, în primul rând, la utilizări în contul de exploatare, ca o componentă a remunerării angajaților, și în al doilea rând, la utilizări în contul de distribuire secundară a veniturilor, ca prestații sociale. Pentru a echilibra contul din urmă, se presupune că gospodăriile angajaților restituie sectoarelor angajatorilor cotizațiile sociale imputate efectuate de angajatori care, împreună cu eventualele cotizații sociale ale angajaților, finanțează prestațiile de asistență socială directe acordate lor de acești angajatori. Acest circuit teoretic este similar celui corespunzător cotizațiilor sociale efective ale angajatorilor, care trec prin conturile gospodăriilor și care, în continuare, sunt considerate a fi plătite de acestea asigurătorilor.

4.12. Momentul înregistrării remunerării angajaților:

- (a) salariile și indemnizațiile (D.11) sunt înregistrate în perioada în care este efectuată munca respectivă. Totuși, primele ad-hoc sau alte plăți excepționale, cum sunt plățile corespunzătoare celei de a 13-a luni, sunt înregistrate în momentul termenului de plată. Momentul înregistrării opțiunilor pe acțiuni este dispersat de-a lungul perioadei dintre data acordării și data intrării în drepturi. Dacă informațiile sunt inadecvate, valoarea opțiunii este înregistrată la data intrării în drepturi;
- (b) cotizațiile sociale efective în sarcina angajatorilor (D.121) sunt înregistrate în perioada în care este efectuată munca respectivă;
- (c) cotizațiile sociale imputate în sarcina angajatorilor (D.122) sunt înregistrate în funcție de următoarele categorii:
 - 1. cele care reprezintă contrapartea la prestațiile sociale directe obligatorii se înregistrează în perioada în care este efectuată munca respectivă;
 - 2. cele care reprezintă contrapartea la prestațiile sociale directe benevole se înregistrează în momentul în care aceste prestații sunt furnizate.

4.13. Remunerarea angajaților constă în următoarele componente:

- (a) remunerarea angajaților rezidenți de către angajatori rezidenți;

- (b) remunerarea angajaților rezidenți de către angajatori nerezidenți;
- (c) remunerarea angajaților nerezidenți de către angajatori rezidenți.

Componentele menționate la literele (a)-(c) sunt înregistrate după cum urmează:

1. remunerarea angajaților rezidenți și nerezidenți de către angajatori rezidenți grupează componentele menționate la literele (a) și (c) și este înregistrată ca utilizări în contul de exploatare al sectoarelor și industriilor din care fac parte angajatorii;
2. remunerarea angajaților rezidenți de către angajatori rezidenți și nerezidenți grupează componentele menționate la literele (a) și (b) și este înregistrată ca resurse în contul de alocare primară a veniturilor gospodăriilor;
3. pentru componenta menționată la litera (b), remunerarea angajaților rezidenți de către angajatori nerezidenți, este înregistrată ca utilizări în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente;
4. pentru componenta menționată la litera (c), remunerarea angajaților nerezidenți de către angajatori rezidenți, este înregistrată ca resurse în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente.

IMPOZITE PE PRODUCȚIE ȘI IMPORTURI (D.2)

- 4.14. *Definiție:* impozitele pe producție și importuri (D.2) constau în plăți obligatorii fără contraparte, în bani sau în natură, colectate de administrațiile publice sau de instituțiile Uniunii Europene, în funcție de producția și importul de bunuri și de servicii, ocuparea forței de muncă, dreptul de proprietate sau de utilizare a terenurilor, clădirilor sau altor active utilizate în producție. Astfel de impozite se plătesc indiferent de profitul realizat.
- 4.15. Impozitele pe producție și importuri sunt constituite din următoarele componente:
- (a) impozite pe produse (D.21):
 - 1. taxe de tip TVA (D.211);
 - 2. impozite și drepturi asupra importurilor, exclusiv TVA (D.212);
 - drepturi asupra importurilor (D.2121);
 - impozite pe importuri, exclusiv TVA și drepturile asupra importurilor (D.2122);
 - 3. impozite pe produse, exclusiv TVA și impozitele pe importuri (D.214);
 - (b) alte impozite pe producție (D.29).

Impozite pe produse (D.21)

- 4.16. *Definiție:* impozitele pe produse (D.21) sunt impozite de plătit per unitate de bun sau de serviciu produs sau tranzacționat. Impozitul poate fi o sumă specifică per unitate de cantitate de bun sau de serviciu sau poate fi calculată ca procent specificat din prețul unitar sau din valoarea bunurilor și serviciilor produse sau tranzacționate. Impozitele evaluate pentru un produs, indiferent de care unitate instituțională plătește impozitul, sunt incluse în impozitele pe produse, cu excepția situației în care sunt incluse în mod specific la o altă rubrică.

Taxe de tip TVA (D.211)

- 4.17. *Definiție:* o taxă de tip TVA este un impozit pe bunuri și servicii colectat în etape de întreprinderi și care în cele din urmă este suportat integral de cumpărătorul final.

Această rubrică cuprinde taxa pe valoarea adăugată, care este colectată de către administrațiile publice și care se aplică produselor autohtone sau importate, precum și alte impozite deductibile aplicate în temeiul unor norme similare celor care reglementează TVA. Toate taxele de tip valoare adăugată sunt denumite în continuare „TVA”. Trăsătura comună a TVA este aceea că producătorii sunt obligați să plătească administrației publice doar diferența dintre TVA aferent vânzărilor lor și TVA aferent achizițiilor lor reprezentând consumul lor intermediar și formarea brută de capital fix.

TVA este înregistrată la valoarea netă, în sensul că:

- (a) producția de bunuri și servicii și importurile sunt evaluate excluzând TVA facturată;

- (b) achizițiile de bunuri și servicii sunt înregistrate incluzând TVA nedeductibilă. TVA este înregistrată ca fiind suportată de cumpărători, nu de vânzători, și doar de acei cumpărători care nu au posibilitatea să o deducă. Majoritatea TVA este înregistrată ca fiind plătită pentru utilizări finale, în principal pentru consumul gospodăriilor.

La nivelul economiei totale, TVA este egală cu diferența dintre TVA facturată totală și TVA deductibilă totală (a se vedea punctul 4.27).

Impozite și drepturi asupra importurilor, exclusiv TVA (D.212)

- 4.18. *Definiție:* impozitele și drepturile asupra importurilor, exclusiv TVA (D.212) cuprind plățile obligatorii colectate de administrațiile publice sau de instituțiile Uniunii Europene pentru bunurile importate, exclusiv TVA, pentru a le pune în liberă circulație pe teritoriul economic, precum și pentru serviciile furnizate unităților rezidente de către unități nerezidente.

Aceste plăți obligatorii includ:

- (a) drepturi asupra importurilor (D.2121): acestea constau în drepturi vamale sau alte taxe pe importuri de plătit în funcție de tarifele vamale pentru bunurile de un anumit tip atunci când ele pătrund pentru a fi utilizate în teritoriul economic al țării de utilizare;
- (b) impozite pe importuri, exclusiv TVA și drepturile asupra importurilor (D.2122).

Această rubrică include:

1. prelevările pe produsele agricole importate;
2. sumele monetare compensatorii prelevate pe importuri;
3. accizele și taxele speciale pe anumite produse importate, cu condiția ca aceste accize și taxe pe produse similare autohtone să fie plătite de însăși ramura producătoare;
4. impozitele generale pe vânzări de plătit pe importurile de bunuri și servicii;
5. impozitele pe servicii specifice furnizate de întreprinderi nerezidente unităților rezidente din teritoriul economic;
6. profiturile întreprinderilor publice care exercită un monopol pe importurile de anumite bunuri sau servicii, care sunt transferate statului.

Valoarea netă a impozitelor și drepturilor asupra importurilor exclusiv TVA se calculează prin deducerea subvențiilor pe importuri (D.311) din impozitele și drepturile asupra importurilor exclusiv TVA (D.212).

Impozite pe produse, exclusiv TVA și impozitele pe importuri (D.214)

- 4.19. *Definiție:* impozitele pe produse, exclusiv TVA și impozitele pe importuri (D.214) constau în impozite pe bunuri și servicii care sunt de plătit ca rezultat al producției, exportului, vânzării, transferului, leasingului sau livrării respectivelor bunuri sau servicii sau ca rezultat al utilizării lor pentru consum propriu sau la formarea de capital pentru uz propriu.
- 4.20. Această rubrică include în special:
- (a) accizele și impozitele pe consum (altele decât cele care sunt incluse în impozitele și drepturile asupra importurilor);
 - (b) taxele de timbru pe vânzarea de produse specifice, cum ar fi băuturi alcoolice sau tutun și pe emisiunea de documente oficiale sau de cecuri;
 - (c) impozitele pe operațiunile financiare și de capital, de plătit pentru cumpărarea sau vânzarea de active financiare și nefinanciare, incluzând valutele străine. Ele devin de plătit în momentul schimbării dreptului de proprietate asupra terenurilor sau altor active, cu excepția celei care rezultă ca urmare a transferurilor de capital (în principal moșteniri și donații). Ele sunt tratate ca impozite pe servicii de intermediere;
 - (d) impozitele de înmatriculare a autovehiculelor;
 - (e) impozitele pe divertisment;
 - (f) impozitele pe loterii, jocuri de noroc și pariuri, altele decât cele pe câștiguri;
 - (g) impozitele pe primele de asigurare;

- (h) alte impozite pe servicii specifice: hoteluri sau cazare, servicii de locuință, restaurante, transport, comunicații, publicitate;
- (i) impozitele generale pe vânzări sau pe cifra de afaceri (exclusiv taxele de tip TVA): acestea includ impozitele pe vânzările cu ridicata și cu amănuntul realizate de fabricanți, impozitele pe cumpărare, impozitele pe cifra de afaceri;
- (j) profiturile monopolurilor fiscale care sunt transferate statului, cu excepția celor care exercită un monopol asupra importurilor unor bunuri sau servicii (incluse în D.2122). Monopolurile fiscale sunt întreprinderi publice cărora le-a fost acordat un monopol legal asupra producției sau distribuției unui tip specific de bun sau de serviciu pentru a realiza venituri și nu pentru a sprijini interesele politicilor economice sau sociale publice. În situația în care unei întreprinderi publice i se acordă în mod intenționat o putere de monopol din motive de politică economică și socială ca urmare a naturii speciale a unui bun sau a unui serviciu sau a unei tehnologii de producție – de exemplu, utilități publice, oficii poștale și telecomunicații, căi ferate etc. – aceasta nu este considerată ca fiind un monopol fiscal;
- (k) drepturile asupra exporturilor și sumele monetare compensatorii colectate pentru exporturi.

4.21. Impozitele nete pe produse sunt obținute prin deducerea subvențiilor pe produse (D.31) din impozitele pe produse (D.21).

Alte impozite pe producție (D.29)

4.22. *Definiție:* alte impozite pe producție (D.29) constau în toate impozitele care revin întreprinderilor ca rezultat al angajării în activități de producție, independent de cantitatea sau de valoarea bunurilor și serviciilor produse sau vândute.

Alte impozite pe producție pot fi de plătit pe terenuri, pe active fixe sau pe forța de muncă utilizată în procesul de producție sau pe anumite activități sau operațiuni.

4.23. Printre alte impozite pe producție (D.29) se numără următoarele:

- (a) impozitele pe proprietate sau pe utilizarea terenurilor, clădirilor sau altor structuri folosite de întreprinderi în producție (inclusiv ocupanții-proprietari ai locuințelor);
- (b) impozitele pe utilizarea de active fixe (de exemplu, vehicule, mașini și echipamente) în producție, indiferent dacă activele sunt în proprietate sau închiriate;
- (c) impozitele pe valoarea totală a indemnizațiilor și impozitele pe salarii;
- (d) impozitele pe operațiuni internaționale (de exemplu, călătorii în străinătate, transferuri din străinătate efectuate de lucrători sau operațiuni similare cu nerezidenți) în scopul de producție;

- (e) impozitele plătite de întreprinderi pentru licențe de funcționare sau profesionale, dacă respectivele licențe sunt acordate automat la plata sumelor cuvenite. În acest caz, este probabil ca ele să fie doar un mijloc de realizare de venituri, chiar dacă administrația publică poate acorda în schimb un certificat sau o autorizație. Cu toate acestea, dacă administrația publică utilizează emiterea de licențe pentru a exercita o funcție de reglementare adecvată, de exemplu, în situația în care administrația publică efectuează verificări cu privire la conformitatea sau securitatea sediilor întreprinderii, la fiabilitatea sau securitatea echipamentelor utilizate, la competența profesională a personalului angajat sau la calitatea sau standardele bunurilor sau serviciilor produse ca o condiție pentru acordarea unei astfel de licențe, plățile sunt tratate drept cumpărări de servicii prestate, cu excepția cazului în care sumele percepute pentru licențe sunt foarte disproporționate față de costurile verificărilor efectuate de administrația publică;
- (f) impozitele pe poluarea care rezultă din activitățile de producție. Acestea constau în impozite prelevate pe emisia sau descărcarea în mediul înconjurător a gazelor și lichidelor toxice sau a altor substanțe dăunătoare. Ele nu includ plățile pentru colectarea și eliminarea de către autoritățile publice a deșeurilor sau substanțelor toxice, care constituie consum intermediar al întreprinderilor;
- (g) subcompensarea TVA care rezultă din aplicarea sistemului forfetar, frecvent practicat în agricultură.

4.24. Alte impozite pe producție exclud impozitele pe utilizarea personală a vehiculelor etc. de către gospodării, care sunt înregistrate la impozite curente pe venit, pe patrimoniu etc.

Impozite pe producție și importuri plătite instituțiilor Uniunii Europene

- 4.25. Impozitele pe producție și importuri plătite instituțiilor Uniunii Europene includ următoarele impozite colectate de administrațiile naționale în beneficiul instituțiilor Uniunii Europene: încasările provenite din politica agricolă comună: prelevări pe produse agricole importate, sume monetare compensatorii prelevate pe exporturi și importuri, prelevări pe producția de zahăr și impozitul pe izoglucoză, impozitele de responsabilitate comună pe lapte și cereale; încasările provenite din comerțul cu terțe țări: drepturile vamale prelevate pe baza tarifului integrat al Comunităților Europene (TARIC).

Impozitele pe producție și importuri plătite instituțiilor Uniunii Europene nu includ resursele proprii bazate pe TVA, care sunt incluse în alte transferuri curente la rubrica „resurse proprii UE bazate pe TVA și pe VNB” (D.76) (a se vedea punctul 4.140).

Impozite pe producție și importuri: momentul înregistrării și sumele de înregistrat

- 4.26. Înregistrarea impozitelor pe producție și importuri: impozitele pe producție și importuri sunt înregistrate în momentul în care au loc activitățile, operațiunile sau alte evenimente care generează obligația de plată a impozitelor.

4.27. Unele activități economice, operațiuni sau evenimente, care generează o obligație de a plăti taxe, scapă neobservate de autoritățile fiscale. Astfel de activități, operațiuni sau evenimente nu generează active sau pasive financiare sub formă de sume de plătit sau de încasat. Sumele înregistrate sunt doar cele evidențiate ca urmare a unor evaluări, declarații sau alte instrumente fiscale care creează pasive sub forma obligațiilor de plată din partea contribuabililor. Pentru impozitele neevidențiate de evaluări fiscale nu se fac imputări.

Impozitele înregistrate în conturi provin din două surse: sume evidențiate prin evaluări și declarații sau încasări.

- (a) Dacă se utilizează evaluările și declarațiile, sumele sunt ajustate printr-un coeficient care reflectă sumele evaluate și declarate care nu au fost colectate niciodată. Un tratament alternativ este înregistrarea unui transfer de capital (D.995) astfel cum este descris la punctul 4.165 litera (j) către sectoarele relevante, de valoare egală cu aceeași ajustare. Coeficienții sunt estimați pe baza experienței din trecut și a previziunilor actuale cu privire la sumele evaluate și declarate care nu au fost colectate niciodată. Ei sunt specifici diferitelor tipuri de impozite.
- (b) Dacă se utilizează încasările, sumele corespunzătoare sunt ajustate în timp, astfel încât ele să fie atribuite perioadei în care a avut loc activitatea care a generat obligația fiscală. Această ajustare este bazată pe decalajul temporal mediu dintre activitatea în cauză și încasarea impozitului.

4.28. Valoarea totală a impozitelor înregistrate include dobânzi aplicate arieratelor de impozite cuvenite și penalități impuse de autoritățile fiscale în cazul în care astfel de dobânzi și penalități nu sunt identificabile în mod separat. Valoarea totală a impozitelor include taxe impuse în legătură cu colectarea sau recuperarea taxelor rămase de încasat. Valoarea totală este redusă cu suma oricăror reduceri de impozite efectuate de administrațiile publice din motive de politică economică, precum și orice restituiri de impozite efectuate ca rezultat al plăților excedentare.

4.29. În sistemul conturilor, impozitele pe producție și importuri (D.2) sunt înregistrate după cum urmează:

- (a) la partea de utilizări, în contul de exploatare al economiei totale;
- (b) la partea de resurse, în contul de alocare primară a veniturilor sectorului administrației publice și în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente.

Impozitele pe produse sunt înregistrate ca resurse în contul de bunuri și servicii din economia totală. Acest fapt permite echilibrarea resurselor de bunuri și servicii – evaluate excluzând impozitele pe produse – cu utilizările, care sunt evaluate incluzând astfel de impozite.

Alte impozite pe producție (D.29) sunt înregistrate ca utilizări în conturile de exploatare ale industriilor sau sectoarele care le plătesc.

SUBVENȚII (D.3)

4.30. *Definiție:* subvențiile (D.3) sunt plăți curente fără contraparte pe care administrațiile publice sau instituțiile Uniunii Europene la efectuează către producători rezidenți.

Exemple de obiective ale acordării de subvenții sunt următoarele:

- (a) influențarea nivelurilor producției;
- (b) influențarea prețurilor produselor; sau
- (c) influențarea remunerării factorilor producției.

Producătorii nonpiață pot primi alte subvenții pentru producție numai dacă respectivele plăți respectă norme generale aplicabile atât producătorilor de piață, cât și celor nonpiață.

Subvențiile pe produse nu sunt înregistrate în producția nonpiață (P.13).

4.31. Subvențiile acordate de instituțiile Uniunii Europene se referă exclusiv la transferurile directe efectuate direct către unitățile producătoare rezidente.

4.32. Subvențiile se clasifică în:

- (a) subvenții pe produse (D.31):
 - 1. subvenții pe importuri (D.311);
 - 2. alte subvenții pe produse (D.319);
- (b) alte subvenții pentru producție (D.39).

Subvenții pe produse (D.31)

4.33. *Definiție:* subvențiile pe produse (D. 31) sunt subvenții de plătit per unitate de bun sau de serviciu produs sau importat.

Valoarea subvențiilor pe produse poate fi specificată în modurile următoare:

- (a) o sumă specifică de bani per unitate de cantitate de bun sau serviciu;
- (b) un procent specific din prețul per unitate;

(c) diferența dintre un preț țintă specificat și prețul de piață plătit de un cumpărător.

O subvenție pe produs devine de plătit de obicei atunci când bunul este produs, vândut sau importat, dar ea poate fi de plătit și în alte circumstanțe cum sunt situațiile în care bunul este transferat, pus la dispoziție în cadrul unui contract de leasing, livrat sau utilizat pentru consum propriu sau pentru formare de capital pentru uz propriu.

Subvențiile pe produse se aplică doar producției de piață (P.11) sau producției pentru consumul final propriu (P.12).

Subvenții pe importuri (D.311)

4.34. *Definiție:* subvențiile pe importuri (D.311) constau în subvenții pentru bunuri și servicii care devin de plătit atunci când bunurile trec frontiera pentru a fi utilizate pe teritoriul economic sau când serviciile sunt furnizate unităților instituționale rezidente.

Subvențiile la importuri includ pierderile produse ca acțiuni intenționate de intenționat, din motive de politică a administrației publice, de către organizațiile comerciale ale administrației publice a căror funcție este de a cumpăra produse de la nerezidenți și de a le revinde apoi la prețuri mai mici rezidenților.

Alte subvenții pe produse (D.319)

4.35. Alte subvenții pe produse (D.319) includ următoarele:

- (a) subvențiile pe produsele utilizate în interiorul țării de reședință: aceste subvenții sunt de plătit producătorilor rezidenți pentru producția lor utilizată sau consumată pe teritoriul economic;
- (b) pierderile organizațiilor comerciale ale administrației publice a căror funcție este de a cumpăra produse de la producători rezidenți și de a le revinde la prețuri mai mici rezidenților sau nerezidenților, atunci când ele sunt suportate în mod deliberat din motive de politică economică sau socială ale autorităților publice;
- (c) subvențiile pentru societăți și cvasisocietăți publice acordate pentru a compensa pierderile persistente pe care le înregistrează în activitatea lor productivă ca urmare a practicării în mod deliberat a unor prețuri mai mici decât costurile medii de producție din motive de politică economică sau socială europene sau ale autorităților publice;
- (d) subvenții directe pe exporturi de plătit direct producătorilor rezidenți atunci când bunurile părăsesc teritoriul economic sau când serviciile sunt furnizate nerezidenților – excluzând rambursările la frontiera vamală ale impozitelor pe produse plătite anterior și exceptarea de la impozitare care s-ar cuveni dacă bunurile ar fi fost vândute sau utilizate pe teritoriul economic.

Alte subvenții pentru producție (D.39)

- 4.36. *Definiție:* alte subvenții pentru producție (D.39) constau în subvențiile, exceptând subvențiile pe produse, pe care producătorii rezidenți le pot primi ca urmare a angajării în activități de producție.

Pentru producția lor nonpiață, producătorii nonpiață pot primi alte subvenții pentru producție numai dacă respectivele plăți de la administrațiile publice respectă norme generale aplicabile atât producătorilor de piață, cât și celor nonpiață.

- 4.37. Alte subvenții pentru producție (D.39) includ următoarele exemple:

- (a) subvențiile pentru salarii sau pentru forța de muncă: de exemplu, subvenții de plătit în funcție de valoarea totală a indemnizațiilor și salariilor, de forța de muncă totală sau de încadrarea în muncă a unor tipuri particulare de persoane, cum sunt persoanele cu handicap fizic sau șomerii aflați în șomaj de mult timp, sau în funcție de costurile sistemelor de formare profesională organizate sau finanțate de către întreprinderi;
- (b) subvențiile destinate reducerii poluării: acestea sunt subvenții curente destinate să acopere parțial sau total costurile prelucrărilor suplimentare efectuate pentru a reduce sau elimina descărcarea de substanțe poluante în mediul înconjurător;

- (c) ajutoare nerambursabile pentru facilitarea plății dobânzilor acordate unităților producătoare rezidente, chiar dacă ele au scopul de a încuraja formarea de capital. Dacă ajutorul nerambursabil are rol dublu, de a finanța amortizarea datoriei și plata dobânzii aferente, și dacă nu poate fi împărțit între cele două elemente, întregul ajutor nerambursabil este tratat ca ajutor nerambursabil pentru investiții. Ajutoarele nerambursabile pentru facilitarea plății dobânzilor sunt transferuri curente concepute pentru a diminua costurile de funcționare ale producătorilor. Ele sunt tratate în conturi ca subvenții către producătorii care beneficiază de ele, chiar dacă diferența de dobândă este plătită direct de administrația publică instituției de credit care acordă împrumutul;
- (d) supracompensarea TVA care rezultă din aplicarea sistemului forfetar, frecvent practicat în agricultură.

4.38. Nu sunt tratate ca subvenții (D.3):

- (a) transferurile curente de la administrațiile publice către gospodării în calitatea lor de consumatori. Ele sunt tratate fie ca prestații sociale (D.62 sau D.63), fie ca transferuri curente diverse (D.75);
- (b) transferurile curente între diferite departamente ale administrațiilor publice în calitatea lor de producători de bunuri și servicii nonpiață, exceptând alte subvenții pentru producție (D.39). Transferurile curente sunt înregistrate ca transferuri curente între administrațiile publice (D.73);
- (c) ajutoare pentru investiții (D.92);

- (d) plăți excepționale către fondurile de asigurări sociale, în măsura în care astfel de plăți sunt destinate să mărească rezervele actuariale ale acestor fonduri. Astfel de plăți sunt înregistrate ca alte transferuri de capital (D.99);
- (e) transferurile realizate de administrațiile publice către societățile și cvasisocietățile nefinanciare pentru acoperirea pierderilor acumulate în cursul mai multor exerciții financiare sau a pierderilor excepționale cauzate de factori necontrolabili de către întreprindere, care sunt înregistrate ca alte transferuri de capital (D.99);
- (f) ștergerea datoriilor pe care unitățile producătoare le-au contractat față de administrația publică (rezultând, de exemplu, din împrumuturile acordate de o agenție a administrației publice unei întreprinderi nefinanciare care a acumulat pierderi comerciale în cursul mai multor exerciții financiare). Astfel de operațiuni sunt tratate în conturi ca alte transferuri de capital (D.99);
- (g) plățile efectuate de administrațiile publice sau de restul lumii pentru pagube sau pierderi la nivelul bunurilor de capital, ca rezultat al unor acte de război, altor evenimente politice sau dezastre naționale. Acestea sunt înregistrate ca alte transferuri de capital (D.99);
- (h) acțiuni și alte participații în societăți cumpărate de administrațiile publice, care sunt prezentate în rubrica participații și acțiuni/unități ale fondurilor de investiții (AF.5);
- (i) plăți efectuate de o agenție a administrațiilor publice care și-a asumat responsabilitatea pentru pensii anormale care afectează o întreprindere publică. Aceste plăți sunt înregistrate ca transferuri curente diverse (D.75);

- (j) plăți efectuate de administrațiile publice către producătorii de piață pentru a plăti, în întregime sau parțial, bunuri și servicii pe care respectivi producători de piață le furnizează direct și individual gospodăriilor în contextul riscurilor și nevoilor sociale (a se vedea punctul 4.84) și la care gospodăriile au dreptul. Aceste plăți sunt incluse în cheltuiala pentru consum individual al administrațiilor publice (P.31) și, prin urmare, în transferuri sociale în natură – producția de piață cumpărată de administrația publică și IFSLSGP (D.632) și în consumul individual efectiv al gospodăriilor (P.41).

4.39. Momentul înregistrării: subvențiile (D.3) sunt înregistrate în momentul în care are loc tranzacția sau evenimentul (producție, vânzare, import etc.) care generează subvenția.

Exemple particulare sunt următoarele:

- (a) subvențiile sub forma diferenței dintre prețul de cumpărare și prețul de vânzare practicat de o agenție comercială a administrației publice sunt înregistrate în momentul în care bunurile sunt cumpărate de agenție;
- (b) subvențiile având ca scop acoperirea unei pierderi suferite de un producător sunt înregistrate în momentul în care agenția administrației publice decide să acopere pierderea.

4.40. Subvențiile (D.3) sunt înregistrate ca:

- (a) utilizări negative în contul de exploatare al economiei totale;
- (b) resurse negative în contul de alocare primară a veniturilor sectorului administrației publice și în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente.

Subvențiile pe produse sunt înregistrate ca resurse negative în contul de bunuri și servicii al economiei totale.

Alte subvenții pentru producție (D.39) sunt înregistrate ca resurse în contul de exploatare al industriilor sau sectoarelor care beneficiază de ele.

Consecințele unui sistem cu rate de schimb multiple asupra impozitelor pe producție și importuri și asupra subvențiilor: ratele de schimb multiple nu sunt aplicabile la momentul actual statelor membre. Într-un astfel de sistem:

- (a) impozitele implicite pe importuri sunt tratate ca impozite pe importuri, exclusiv TVA și drepturi asupra importurilor (D.2122);
- (b) impozitele implicite pe exporturi sunt tratate ca impozite pe produse, exclusiv TVA și impozite pe importuri (D.214);

- (c) subvențiile implicite pe importuri sunt tratate ca subvenții pe importuri (D.311);
- (d) subvențiile implicite pe exporturi sunt tratate ca alte subvenții pe produse (D.319).

VENITURI DIN PROPRIETATE (D.4)

4.41. *Definiție:* veniturile din proprietate (D.4) se realizează atunci când proprietarii de active financiare și resurse naturale le pun la dispoziția altor unități instituționale. Venitul de plătit pentru utilizarea activelor financiare este denumit venit din investiții, în timp ce venitul de plătit pentru utilizarea unei resurse naturale este denumit rentă. Venitul din proprietate este suma dintre venitul din investiții și rente.

Veniturile din proprietate sunt clasificate după cum urmează:

- (a) dobânzi (D.41);
- (b) venituri distribuite ale societăților (D.42):
 - 1. dividende (D.421);
 - 2. retrageri din veniturile cvasisocietăților (D.422);
- (c) beneficii reinvestite din investiții străine directe (D.43);
- (d) alte venituri din investiții (D.44):
 - 1. venituri din investiții atribuite titularilor de polițe de asigurări (D.441);

2. venituri din investiții de plătit în drepturi de pensie (D.442);
 3. venituri din investiții atribuite acționarilor fondurilor colective de investiții (D.443);
- (e) rente (D.45).

Dobânzi (D.41)

4.42. *Definiție:* dobânzile (D.41) sunt veniturile din proprietate de primit de către proprietarii activelor financiare pentru punerea acestora la dispoziția unei alte unități instituționale. Se aplică pentru următoarele active financiare:

- (a) depozite (AF.2);
- (b) titluri de natura datoriei (AF.3);
- (c) credite (AF.4);
- (d) alte conturi de creanță (AF.8).

Venitul din deținerile și alocările de DST și din conturile de aur nealocate sunt tratate ca dobândă. Activele financiare care generează dobândă sunt creanțe ale creditorilor față de debitori. Creditorii împrumută fonduri debitorilor care conduc la crearea unuia sau mai multora dintre instrumentele financiare menționate mai sus.

Dobânda aferentă depozitelor și creditelor

- 4.43. Valoarea dobânzii aferente depozitelor și creditelor de plătit la și de primit de la instituții financiare include o ajustare în funcție de o marjă care reprezintă o plată implicită pentru servicii prestate de instituțiile financiare prin acordarea de credite și acceptarea de depozite. Plata sau încasarea este divizată în partea reprezentând serviciul și în conceptul din conturile naționale reprezentat de dobândă. Plățile sau încasările efective către sau de la instituții financiare, descrise ca dobândă bancară, trebuie divizate astfel încât conceptul de dobândă din conturile naționale și plățile pentru prestarea serviciului să fie înregistrate separat. Sumele corespunzătoare dobânzilor din conturile naționale plătite de către împrumutați instituțiilor financiare sunt mai mici decât dobânda bancară cu valorile estimate ale sumelor de plătit pentru prestarea serviciului, în timp ce sumele corespunzătoare dobânzilor din conturile naționale de primit de către depozitari sunt mai mari decât dobânda bancară cu valoarea corespunzătoare sumelor de plătit pentru prestarea serviciului. Valorile corespunzătoare plăților pentru prestarea serviciului sunt înregistrate ca vânzări de servicii în contul de producție al instituțiilor financiare și ca utilizări în conturile clienților acestora.

Dobânda aferentă titlurilor de natura datoriei

- 4.44. Dobânda aferentă titlurilor de natura datoriei cuprinde dobânda aferentă bonurilor și altor instrumente similare cu termen scurt și dobânda aferentă obligațiunilor și obligațiunilor negarantate.

Dobânda aferentă bonurilor și instrumentelor similare cu termen scurt

- 4.45. Diferența dintre valoarea nominală și prețul plătit la momentul emiterii (denumită scont) este o măsură a dobânzii de plătit pe durata valabilității bonului. Creșterea valorii unui bon datorată acumulării dobânzii aferente nu constituie un câștig din deținere deoarece este datorată creșterii valorii de intrare curentă și nu unei modificări a prețului activului. Alte variații ale valorii unui bon sunt tratate drept câștiguri/pierderi din deținere.

Dobânda aferentă obligațiunilor și obligațiunilor negarantate

- 4.46. Obligațiunile și obligațiunile negarantate sunt titluri de valoare cu termen lung care oferă deținătorului dreptul necondiționat la: un venit bănesc fix sau variabil determinat contractual sub formă de plăți de cupon sau la o sumă fixă precizată la o dată sau date specificate, când titlul de valoare este răscumpărat, sau la ambele aceste situații.
- (a) Obligațiunile cu cupon zero: nu există plăți ale cuponului. Dobânda bazată pe diferența dintre prețul de răscumpărare și prețul de emisiune trebuie distribuită pe durata perioadei până la maturitatea obligațiunii. Dobânzile acumulate în fiecare an sunt reinvestite în obligațiune de către deținătorul acesteia, astfel că se înregistrează o operațiune în contraparte egală cu valoarea dobânzii acumulate în contul financiar ca achiziție de obligațiuni suplimentare de către deținător și ca o emisiune suplimentară de obligațiuni de către emitent sau debitor (adică drept o creștere a „volumului” obligațiunii originale).

(b) Alte obligațiuni, inclusiv obligațiunile cu discount mare. Dobânda are două componente:

1. suma corespunzătoare venitului bănesc de primit din plățile cuponului în fiecare perioadă;
2. valoarea dobânzilor acumulate în fiecare perioadă atribuibilă diferenței dintre prețul de răscumpărare și prețul de emisiune, calculată în același mod ca și pentru obligațiunile cu cupon zero.

(c) Titlurile de valoare indexate:

1. sumele reprezentând plățile cuponului și/sau valoarea de intrare curentă sunt legate de un indice general de prețuri. Variația valorii de intrare curente între începutul și sfârșitul unei anumite perioade contabile cauzată de variația indicelui relevant este tratată ca dobândă acumulată în perioada respectivă, în plus față de orice dobândă cuvenită a fi plătită în perioada respectivă;

2. sumele de plătit la maturitate sunt legate de un indice restrâns care include o motivație de a obține câștiguri din deținere. Acumulările de dobândă se determină prin fixarea ratei de acumulare la momentul emiterii. Prin urmare, dobânda este diferența dintre prețul de emisiune și așteptările pieței, la început, cu privire la toate plățile pe care debitorul va trebui să le efectueze; această sumă este înregistrată ca dobândă acumulată pe durata de viață a instrumentului. Prin această metodă se înregistrează ca venit randamentul-la-maturitate la emitere, care încorporează rezultatele indexării care sunt prevăzute în momentul creării instrumentului. Orice deviere a indexului subiacent de la evoluția preconizată inițial determină câștiguri sau pierderi din deținere, care în mod normal nu se vor anihila reciproc pe durata de viață a instrumentului.

Dobânda acumulată ca rezultat al indexării este reinvestită efectiv în titlul de valoare și trebuie înregistrată în conturile financiare ale deținătorului și emitentului.

Operațiuni swap pe rata dobânzii și contractele forward pe rata dobânzii

- 4.47. Plățile care decurg din orice tip de acord swap sunt înregistrate în contul financiar ca operațiuni cu instrumente financiare derivate și nu ca dobândă aferentă unui venit din proprietate. Operațiunile în cadrul unui contract forward pe rata dobânzii sunt înregistrate în contul financiar ca operațiuni cu instrumente financiare derivate și nu ca venituri din proprietate.

Dobânzi aferente contractelor de leasing financiar

- 4.48. Un leasing financiar este o metodă de finanțare, de exemplu pentru cumpărarea de mașini și echipamente. Locatorul cumpără echipamentul, iar locatarul se angajează contractual să plătească chirii care permit locatorului, pe durata contractului, să-și recupereze costurile, inclusiv dobânda necâștigată aferentă sumelor de bani utilizate pentru cumpărarea echipamentului.

Locatorul este tratat ca acordând un împrumut locatarului egal cu prețul de achiziție plătit pentru activ, acest împrumut fiind restituit pe durata contractului de leasing. Prin urmare, chiria plătită în fiecare perioadă de către locatar este tratată ca având două componente: o restituire a principalului și o plată a dobânzii. Rata dobânzii aferente împrumutului imputat este determinată de suma totală plătită sub formă de chirii pe durata de viață a contractului de leasing în raport cu prețul de achiziție al activului. Partea din chirie care reprezintă dobânda scade pe parcursul perioadei contractului de leasing pe măsură ce principalul este restituit. Împrumutul inițial contractat de locatar, împreună cu rambursările subsecvente ale principalului, sunt înregistrate în conturile financiare ale locatorului și ale locatarului. Plățile în contul dobânzii sunt înregistrate ca dobândă în contul de distribuire primară a venitului.

Alte dobânzi

4.49. Alte dobânzi cuprind următoarele:

- (a) dobânda practică în caz de descoperite de cont;
- (b) dobânda suplimentară plătită pentru depozite cu durată mai lungă decât cea convenită inițial; precum și
- (c) plăți determinate prin loterie, către deținătorii de obligațiuni.

Momentul înregistrării

- 4.50. Dobânda este înregistrată pe bază de angajament, ceea ce înseamnă că dobânda este înregistrată ca acumulându-se continuu la creditor, aferent valorii de intrare curente. Dobânda care se acumulează în fiecare perioadă contabilă trebuie să fie înregistrată, indiferent dacă este sau nu plătită sau adăugată la valoarea de intrare curentă. În situația în care nu este plătită, creșterea valorii de intrare curente este înregistrată în contul financiar ca o achiziție a unui activ financiar de către creditor și ca o achiziție de valoare egală a unui pasiv de către debitor.
- 4.51. Dobânda este înregistrată înainte de deducerea taxelor prelevate din aceasta. Dobânda primită și plătită este înregistrată incluzând ajutoarele nerambursabile pentru facilitarea plății dobânzilor, indiferente dacă acestea sunt plătite direct instituțiilor financiare sau beneficiarilor (a se vedea punctul 4.37).

Valoarea serviciilor furnizate de intermediarii financiari fiind repartizată între diferiți clienți, plățile sau încasările efective în contul dobânzilor către sau de la intermediarii financiari sunt ajustate pentru a elimina profiturile care reprezintă taxele implicite obținute de intermediarii financiari. Sumele reprezentând dobânzile plătite de către împrumutați intermediarilor financiari trebuie reduse cu valorile estimate ale taxelor de plătit și, în mod similar, sumele reprezentând dobânzile de primit de către deponenți trebuie majorate. Valorile taxelor sunt tratate ca plăți pentru servicii prestate de intermediarii financiari clienților lor și nu ca plăți în contul dobânzilor.

4.52. În sistemul conturilor, dobânda se înregistrează ca:

- (a) resurse și utilizări în contul de alocare primară a veniturilor sectoarelor;
- (b) resurse și utilizări în contul restului lumii al veniturilor primare și transferurilor curente.

Venituri distribuite ale societăților (D.42)

Dividende (D.421)

- 4.53. *Definiție:* dividendele (D.421) sunt o formă de venit din proprietate la care au dreptul deținătorii de acțiuni (AF.5) ca rezultat, de exemplu, al punerii unor fonduri la dispoziția societăților.

Procurarea de capital propriu prin emiterea de acțiuni este o modalitate de procurare de fonduri. Spre deosebire de capitalul împrumutat, capitalul propriu nu generează o creanță care să fie fixă în termeni monetari și nu îndreptățește deținătorul de acțiuni ale unei societăți la un venit fix sau predeterminat. Toate dividendele reprezintă profit distribuit de către societăți acționarilor sau proprietarilor lor.

- 4.54. Dividendele includ de asemenea:

- (a) acțiunile emise pentru acționari reprezentând plată a dividendelor pentru exercițiul financiar. Emisiunile de acțiuni gratuite, care reprezintă capitalizarea propriilor fonduri sub formă de rezerve și profituri nedistribuite și care generează noi acțiuni pentru acționari proporțional cu deținerile lor, nu sunt incluse;
- (b) venitul plătit administrațiilor publice de către întreprinderile publice care sunt recunoscute ca entități juridice independente neconstituite în societăți;
- (c) veniturile generate de activitățile necuprinse în statistici și transferate proprietarilor de societăți care participă la astfel de activități pentru uzul lor privat.

4.55. Dividendele (D.421) exclud superdividendele.

Superdividendele sunt dividende care sunt mari în raport cu nivelul recent al dividendelor și câștigurilor. Pentru a evalua dacă dividendele sunt mari, se utilizează conceptul de venit repartizabil. Venitul repartizabil al unei societăți este egal cu venitul antreprenorial plus toate transferurile curente de primit minus toate transferurile curente de plătit minus ajustarea pentru variația drepturilor de pensie. Raportul dintre dividende și venitul repartizabil pentru trecutul recent este utilizat pentru a evalua plauzibilitatea nivelului actual al dividendelor. Dacă nivelul dividendelor declarat este excesiv, dividendele care cauzează excesul sunt tratate ca operațiuni financiare și clasificate ca „superdividende”. Astfel de superdividende sunt tratate ca retrageri de participații ale deținătorului din societate (F.5). Tratatamentul respectiv se aplică societăților, indiferent dacă sunt societăți sau cvasisocietăți și indiferent dacă se află sub control privat străin sau autohton.

4.56. În cazul societăților publice, superdividendele sunt plăți mari și neregulate sau plăți care depășesc venitul antreprenorial din perioada contabilă relevantă și care sunt finanțate din rezerve acumulate sau din vânzările de active. Superdividendele acordate de societățile publice se înregistrează ca retrageri de participații (F.5) reprezentând diferența dintre plăți și veniturile antreprenoriale din perioada contabilă relevantă (a se vedea punctul 20.206).

Dividendele intermediare sunt descrise la punctul 20.207.

- 4.57. Momentul înregistrării: cu toate că dividendele reprezintă o parte a venitului care a fost generat într-o perioadă, ele nu sunt înregistrate pe bază de angajament. Pentru o perioadă de timp scurtă după ce dividendul este declarat, dar înainte ca el să fie efectiv de plătit, acțiunile pot fi vândute „ex dividend”, ceea ce înseamnă că dividendul este în continuare de plătit către deținător la data la care el a fost declarat și nu la data la care este de plătit. Prin urmare, o acțiune vândută „ex dividend” valorează mai puțin decât una vândută fără această restricție. Momentul înregistrării dividendelor este cel în care prețul acțiunii începe să fie cotelat pe bază „ex dividend” și nu cel în care prețul include dividendul.

Dividendele sunt înregistrate ca:

- (a) utilizări în contul de alocare primară a veniturilor sectoarelor în care sunt clasificate societățile;
- (b) resurse în contul de alocare primară a veniturilor sectoarelor în care sunt clasificați acționarii;
- (c) resurse și utilizări în contul restului lumii al veniturilor primare și transferurilor curente.

Retrageri din veniturile cvasisocietăților (D.422)

- 4.58. *Definiție:* retragerile din veniturile cvasisocietăților (D.422) sunt sumele pe care antreprenorii le retrag pentru propriile lor nevoi din profiturile realizate de cvasisocietățile care le aparțin.

Astfel de retrageri sunt înregistrate înainte de deducerea impozitelor curente pe venit, pe patrimoniu etc., care sunt întotdeauna considerate de plătit de către proprietarii întreprinderii.

În situația în care o cvasisocietate realizează un profit comercial, unitatea în a cărei proprietate se află poate alege să lase o parte sau întregul profit în contabilitatea întreprinderii, în special pentru a fi investit în continuare. Veniturile lăsate în contabilitatea întreprinderii apar ca economii ale cvasisocietății și doar profiturile retrase efectiv de unitățile în a căror proprietate se află sunt înregistrate în conturi la rubrica retrageri din veniturile cvasisocietăților.

- 4.59. În situația în care profiturile sunt realizate în restul lumii de către sucursale, agenții etc., ale întreprinderilor rezidente, în măsura în care aceste sucursale etc., sunt tratate ca unități nerezidente, beneficiile nedistribuite apar ca beneficii reinvestite din investiții străine directe (D.43). Doar veniturile efectiv transferate la întreprinderea-mamă sunt tratate în conturi ca retrageri din veniturile cvasisocietăților primite de la restul lumii. Aceleași principii sunt aplicate pentru a trata relațiile între sucursalele, agențiile etc., care activează pe teritoriul economic și întreprinderea-mamă nerezidentă de care acestea aparțin.

- 4.60. Retragerile din veniturile cvasisocietăților includ excedentul net din exploatare primit de rezidenți în calitate de proprietari de terenuri și clădiri situate în restul lumii sau de nerezidenți în calitate de proprietari de terenuri și clădiri situate pe teritoriul economic respectiv. Pentru operațiunile cu terenuri și clădiri efectuate pe teritoriul economic al unei țări de către unități nerezidente se creează unități rezidente teoretice în care proprietarii nerezidenți dețin participații.

Valoarea chiriilor pentru locuințele din străinătate ocupate de proprietari este înregistrată ca importuri de servicii, iar excedentul net din exploatare corespunzător este înregistrat ca venit primar primit de la restul lumii; valoarea chiriilor pentru locuințele ocupate de proprietari aparținând nerezidenților este înregistrată ca exporturi de servicii, iar excedentul net din exploatare corespunzător este înregistrat ca venit primar plătit către restul lumii.

Retragerile din veniturile cvasisocietăților includ venituri generate de activitățile neincluse în statistici ale cvasisocietăților care sunt transferate proprietarilor care participă la astfel de activități pentru uzul lor privat.

4.61. Retragerile din veniturile cvasisocietăților nu includ sumele pe care proprietarii le primesc din:

- (a) vânzarea bunurilor de capital fix existente;
- (b) vânzarea terenurilor și a altor active neproduse;
- (c) retragerile din participații.

Astfel de sume sunt tratate în contul financiar ca retrageri de participații deoarece ele reprezintă o participație lichidată parțial sau total din cvasisocietate. Dacă cvasisocietatea este deținută de administrația publică și dacă are în mod deliberat un deficit de exploatare persistent din motive de politică economică și socială, orice transferuri regulate de fonduri în conturile întreprinderii efectuate de administrația publică pentru acoperirea pierderilor sale sunt tratate ca subvenții.

4.62. Momentul înregistrării: retragerile din veniturile cvasisocietăților sunt înregistrate în momentul în care ele sunt efectuate de către proprietari.

4.63. În sistemul de conturi, retragerile din veniturile cvasisocietăților apar ca:

- (a) utilizări în contul de alocare primară a veniturilor sectoarelor în care sunt clasificate cvasisocietățile;
- (b) resurse în contul de alocare primară a veniturilor sectoarelor deținătoare;
- (c) utilizări și resurse în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente.

Beneficii reinvestite din investiții străine directe (D.43)

4.64. *Definiție:* beneficiile reinvestite din investiții străine directe (D.43) sunt egale cu excedentul din exploatare al întreprinderii care efectuează investițiile străine directe

Plus orice venituri din proprietate sau transferuri curente de primit

Minus orice venituri din proprietate sau transferuri curente de plătit, incluzând transferurile efective din străinătate către investitorii care efectuează investițiile străine directe și orice impozite curente pe venit, patrimoniu etc., de plătit de către întreprinderea care efectuează investițiile străine directe.

4.65. O întreprindere care efectuează investiții străine directe este o întreprindere constituită sau nu în societate în care un investitor rezident într-o altă economie deține 10 % sau mai mult din acțiunile ordinare sau din acțiunile cu drept de vot în cazul unei întreprinderi constituite în societate sau o participare echivalentă în cazul unei întreprinderi neconstituite în societate. Întreprinderile care efectuează investiții străine directe cuprind acele entități care sunt identificate ca filiale, asociați și sucursale. O filială este entitatea în care investitorul deține mai mult de 50 %, un asociat este entitatea în care investitorul deține 50 % sau mai puțin, iar o sucursală este o întreprindere neconstituită în societate deținută în întregime sau în comun. Relația de investiție străină directă poate fi directă sau indirectă ca rezultat a unui lanț de relații de proprietate. „Întreprindere care efectuează investiții directe străine” este un concept mai cuprinzător decât „societate aflată sub control străin”.

- 4.66. Venitul antreprenorial al întreprinderii care efectuează investiții străine directe poate fi repartizat efectiv sub formă de dividende sau de retrageri din veniturile unei cvasisocietăți. În plus, beneficiile nedistribuite sunt tratate ca și cum ar fi fost distribuite și transferate investitorilor care efectuează investiții străine directe proporțional cu deținerile lor de participații în întreprindere și apoi reinvestite de către aceștia prin intermediul suplimentării participațiilor în contul financiar. Beneficiile reinvestite din investițiile străine directe pot fi pozitive sau negative.
- 4.67. Momentul înregistrării: beneficiile reinvestite din investiții străine directe sunt înregistrate în momentul în care sunt realizate.
- În sistemul conturilor, beneficiile reinvestite din investiții străine directe sunt înregistrate ca:
- (a) utilizări și resurse în contul de alocare primară a veniturilor sectoarelor;
 - (b) utilizări și resurse în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente.

Alte venituri din investiții (D.44)

Venituri din investiții atribuite titularilor de polițe de asigurări (D.441)

- 4.68. *Definiție:* veniturile din investiții atribuite titularilor de polițe de asigurări corespund totalului veniturilor primare rezultate din investirea provizioanelor tehnice de asigurare. Provizioanele sunt cele pentru care societățile de asigurări recunosc un pasiv corespunzător față de titularii de polițe.

Provizioanele tehnice de asigurare sunt investite de către societățile de asigurări în active financiare sau terenuri (de pe urma cărora se primește venit net din proprietate, adică după deducerea oricărei dobânzi plătite) sau în clădiri (care generează excedente nete din exploatare).

Veniturile din investiții atribuite titularilor de polițe de asigurări sunt înregistrate separat pentru titularii de polițe de asigurări generale și titularii de polițe de asigurări de viață.

Pentru polițele de asigurări generale, societatea de asigurări are o datorie față de titularul de poliță corespunzătoare valorii primei depozitate la societate dar încă neîncasată, valorii oricăror indemnizații datorate dar încă neplătite și unui provizion pentru solicitări de daune încă nenotifyate sau notifyate dar încă nesoluționate. În raport cu această datorie, societatea de asigurări dispune de provizioane tehnice. Venitul din investiții aferent acestor provizioane este tratat ca venit atribuit titularilor de polițe, care apoi este repartizat titularilor de polițe în contul de alocare primară a veniturilor și rambursat societății de asigurări ca primă suplimentară în contul de distribuire secundară a veniturilor.

Pentru o unitate instituțională care administrează un sistem de garantare standard a împrumuturilor în schimbul unor onorarii, poate exista de asemenea un venit realizat din provizioanele sistemului, iar acesta trebuie să fie, de asemenea, prezentat ca fiind repartizat unităților care plătesc onorariile (care pot să nu fie aceleași unități care obțin beneficii din garanții) și tratat ca onorarii suplimentare în contul de distribuire secundară a veniturilor.

Pentru polițele de asigurări de viață și rente, societățile de asigurări au datorii față de titularii de polițe și rentieri egale cu valoarea actualizată a indemnizațiilor preconizate. În raport cu aceste datorii, societățile de asigurări dispun de fonduri aparținând titularilor de polițe, constituite din prime declarate pentru polițele cu profituri, precum și provizioane atât pentru titularii de polițe, cât și pentru rentieri, corespunzătoare plății unor prime viitoare și altor indemnizații. Fondurile sunt investite într-o serie de active financiare și nefinanciare.

Primele declarate titularilor de polițe de viață sunt înregistrate ca venit din investiții de primit de către titularii de polițe și sunt tratate ca prime suplimentare plătite de titularii de polițe societăților de asigurări.

Venitul din investiții atribuit titularilor de polițe de asigurări de viață este înregistrat ca fiind de plătit de către societatea de asigurări și de primit de către gospodării în contul de alocare primară a veniturilor. Spre deosebire de cazul asigurărilor generale și al pensiilor, suma este transferată la economii și este apoi înregistrată ca o operațiune financiară, adică o creștere a pasivelor societăților de asigurări de viață, în plus față de prime noi minus plățile pentru serviciu minus prestațiile de plătit.

Venituri din investiții de plătit în drepturi de pensie (D.442)

- 4.69. Drepturile de pensie sunt generate de unul dintre cele două tipuri de sisteme de pensii. Acestea sunt sistemele de cotizații predefinite și cele de prestații predefinite.

Un sistem de cotizații predefinite este unul în care atât cotizațiile din partea angajatorilor, cât și cele din partea angajaților sunt investite în beneficiul angajaților în calitate lor de viitori pensionari. Nu sunt disponibile alte surse de finanțare a pensiilor, iar fondurile nu sunt utilizate în alt scop. Venitul din investiții de plătit pentru drepturile aferente cotizațiilor predefinite este egal cu venitul din investiții aferent fondurilor *plus* orice venit câștigat din închirierea de terenuri sau clădiri deținute de fond.

Caracteristica unui sistem de prestații predefinite este utilizarea unei formule pentru determinarea nivelului plăților de efectuat către pensionari. Această caracteristică permite determinarea nivelului drepturilor ca fiind valoarea actualizată a tuturor plăților viitoare, calculată utilizând ipoteze actuariale referitoare la speranța de viață și ipoteze economice referitoare la rata dobânzii sau la rata de actualizare. Valoarea actualizată a drepturilor existente la începutul anului crește deoarece data la care drepturile devin de plătit s-a apropiat cu un an. Această creștere este considerată venit din investiții atribuit titularilor de pensie în cazul sistemului de prestații predefinite. Valoarea creșterii nu este afectată nici de faptul că sistemul de pensie are sau nu are efectiv suficiente fonduri pentru a-și onora toate obligațiile, nici de sursa de creștere a fondurilor, de exemplu dacă aceasta provine din venit din investiții sau din câștiguri din deținere.

Venituri din investiții atribuite acționarilor fondurilor colective de investiții (D.443)

4.70. Veniturile din investiții atribuite acționarilor fondurilor colective de investiții, incluzând fonduri mutuale și societăți de investiții, sunt compuse din două elemente separate:

- dividende atribuite acționarilor fondurilor colective de investiții (D.4431);
- beneficii nedistribuite atribuite acționarilor fondurilor colective de investiții (D.4432).

Componenta dividende este înregistrată în exact același mod ca și dividendele acordate de societăți individuale, astfel cum este descris mai sus. Componenta beneficii nedistribuite este înregistrată utilizând aceleași principii cu cele descrise în cazul întreprinderilor care efectuează investiții străine directe, dar este calculată excluzând orice beneficii reinvestite rezultate din investițiile străine directe. Beneficiile nedistribuite restante sunt atribuite acționarilor fondului de investiții, ceea ce determină ca fondul de investiții să rămână fără economii, beneficiile nedistribuite fiind reinjectate în fond de către acționarii fondului de investiții în cadrul unei operațiuni înregistrate în contul financiar.

Venitul din proprietate primit de fondurile mutuale este înregistrat ca venit din proprietate al acționarilor, chiar dacă nu este repartizat, ci reinvestit în beneficiul lor.

Acționarii plătesc indirect cu acțiuni ale fondului propriu societăților de administrare care le administrează investițiile. Această plată pentru servicii este o cheltuială pentru acționari și nu o cheltuială a fondurilor.

Momentul înregistrării: alte venituri din investiții sunt înregistrate în momentul în care sunt generate.

4.71. În sistemul conturilor, alte venituri din investiții sunt înregistrate ca:

- (a) resurse în contul de alocare primară a veniturilor deținătorilor de polițe și ale acționarilor fondurilor de investiții;
- (b) utilizări în contul de alocare primară a veniturilor asigurătorilor, fondurilor de pensie și fondurilor de investiții;
- (c) resurse și utilizări în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente.

Rente (D.45)

4.72. *Definiție:* renta este venitul de primit de către proprietarul unei resurse naturale pentru punerea resursei naturale la dispoziția altei unități instituționale.

Există două tipuri diferite de rente din resurse: rente din teren și rente din resurse ale subsolului. Rentele din alte resurse naturale, cum este spectrul de frecvențe radio, urmează același model.

Distincția dintre rente și chirii este reprezentată de faptul că renta este o formă de venit din proprietate, iar chiria este o plată pentru servicii. Chiriile sunt plăți efectuate în cadrul unui leasing operațional pentru a utiliza active fixe aparținând unei alte unități. Renta este o plată efectuată în cadrul unui contract de concesiune de resurse pentru a avea acces la o resursă naturală.

Rente din terenuri

Renta primită de un proprietar de teren de la un chiriaș constituie o formă de venit din proprietate. Rentele din terenuri includ și rentele de plătit proprietarilor de ape interioare și râuri pentru dreptul de a exploata astfel de ape în scop recreativ sau în alte scopuri, incluzând pescuitul.

Un proprietar plătește impozite pe teren și suportă cheltuieli de întreținere ca o consecință a deținerii terenului în proprietate. Aceste impozite și cheltuieli sunt tratate ca fiind de plătit de către persoana îndreptățită să utilizeze terenul, persoană care se consideră că le deduce din renta pe care altminteri ar fi obligată să o plătească proprietarului terenului. Renta redusă în acest mod prin scăderea impozitelor și a altor cheltuieli pe care proprietarul este obligat să le efectueze se numește „rentă după plata impozitelor”.

- 4.73. Rentele din terenuri nu includ chiriile pentru clădirile și locuințele situate pe ele; respectivele chirii sunt tratate ca plăți pentru un serviciu de piață furnizat de proprietar chiriașului clădirii sau locuinței și sunt înregistrate în conturi drept consum intermediar sau final al chiriașului. Dacă nu există nicio bază obiectivă care să permită separarea plăților în rentă din terenuri și chirie pentru clădirile situate pe ele, întreaga sumă este tratată drept rentă în situația în care valoarea terenurilor este estimată că depășește valoarea clădirilor situate pe ele și drept chirie în restul situațiilor.

Rente din active din subsol

- 4.74. Această rubrică include redevențele care revin proprietarilor de zăcăminte minerale și de combustibili fosili (cărbune, petrol sau gaze naturale), privați sau unități ale administrației publice, care acordă contracte de concesiune altor unități instituționale permițându-le să prospecteze sau să exploateze zăcămintele respective de-a lungul unei perioade de timp specificate.
- 4.75. Momentul înregistrării rentelor: rentele sunt înregistrate în perioada în care sunt de plătit.
- 4.76. În sistemul conturilor, rentele sunt înregistrate:
- (a) între resurse și între utilizări în contul de alocare primară a veniturilor sectoarelor;
 - (b) între resurse și între utilizări în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente.

IMPOZITE CURENTE PE VENIT, PE PATRIMONIUL ETC. (D5)

4.77. *Definiție:* impozitele curente pe venit, pe patrimoniu etc. (D5) acoperă toate plățile obligatorii fără contraprestație, în bani sau în natură, prelevate în mod periodic de administrațiile publice și de restul lumii asupra venitului și patrimoniului unităților instituționale, precum și unele impozite periodice care nu sunt evaluate nici în raport cu venitul, nici cu patrimoniul.

Impozitele curente pe venit, pe patrimoniu etc. se împart în:

- (a) impozite pe venit (D.51);
- (b) alte impozite curente (D.59).

Impozite pe venit (D.51)

4.78. *Definiție:* impozitele pe venit (D.51) constau în impozite pe venituri, profituri și câștiguri din capital. Ele sunt evaluate în raport cu veniturilor efective sau presupuse ale persoanelor fizice, gospodăriilor, societăților și IFSL. Ele includ impozite evaluate în raport cu deținerile de proprietăți, terenuri sau active imobiliare în situația în care aceste dețineri sunt utilizate ca bază pentru estimarea venitului proprietarilor lor.

Impozitele pe venit includ:

- (a) impozitele pe venitul persoanelor fizice sau al gospodăriilor, exemple fiind venituri din muncă, din proprietate, activități antreprenoriale, pensii etc., incluzând impozite deduse de angajatori, de exemplu impozitele reținute la sursă. Impozitele pe veniturile proprietarilor de întreprinderi neconstituite în societăți sunt incluse tot aici;

- (b) impozitele pe venitul sau profitul societăților;
- (c) impozitele pe câștigurile din deținere;
- (d) taxele asupra câștigurilor din loterii sau jocuri de noroc, de plătit în raport cu sumele primite de câștigători, deosebindu-se de impozitele pe cifra de afaceri a producătorilor care organizează aceste activități, care sunt tratate ca impozite pe produse.

Alte impozite curente (D.59)

4.79. Alte impozite curente (D.59) includ:

- (a) impozitele curente pe capital, care constau în impozite de plătit pe dreptul de proprietate sau pe utilizarea terenurilor sau a clădirilor de către proprietari și din impozite curente pe patrimoniul net și pe alte active, de exemplu bijuterii – cu excepția impozitelor menționate la D.29 (care sunt plătite de întreprinderi ca rezultat al desfășurării de activități de producție) și a celor de la D.51 (impozite pe venit);
- (b) impozitele de capitație, prelevate per adult sau per gospodărie a populației, independent de venit sau patrimoniu;
- (c) impozitele pe cheltuieli, de plătit pe totalul cheltuielilor persoanelor fizice sau ale gospodăriilor;

- (d) plățile efectuate de gospodării pentru licențe de deținere sau utilizare a vehiculelor, a ambarcațiunilor sau a avioanelor în alte scopuri decât pentru afaceri sau pentru licențe de vânătoare, tir sau pescuit recreativ etc. Distincția între impozite și cumpărarea de servicii de la administrația publică este definită în funcție de aceleași criterii utilizate în cazul plăților efectuate de întreprinderi, respectiv, dacă emiterea de licențe nu implică eforturi sau doar eforturi neînsemnate din partea administrației publice, autorizațiile fiind acordate automat la plata sumelor cuvenite, este probabil că ele reprezintă doar un instrument pentru a procura venituri, chiar dacă administrația publică poate oferi în schimb un oarecare certificat sau autorizație; în aceste cazuri, plata lor este tratată ca impozite. Cu toate acestea, în cazul în care administrația publică utilizează emiterea de licențe pentru a organiza o oarecare funcție de reglementare necesară (de exemplu, verificarea competenței sau a calificărilor persoanei în cauză), plățile efectuate sunt tratate drept cumpărări de servicii de la administrația publică și nu plăți ale unor impozite, cu excepția situațiilor în care plățile sunt în mod clar disproporționate față de costul prestării serviciilor;
- (e) impozitele pe operațiuni internaționale, de exemplu călătorii în străinătate, transferuri din străinătate efectuate de lucrători, investiții străine etc., cu excepția celor de plătit de producători și a taxelor vamale de import plătite de gospodării.

4.80. Impozitele curente pe venit, pe patrimoniu etc., nu includ:

- (a) impozitele pe succesiune sau impozite pe donații între persoane în viață, care sunt considerate a fi prelevate pe capitalul beneficiarilor și sunt prezentate la rubrica impozite pe capital (D. 91);
- (b) prelevările ocazionale sau excepționale pe capital sau patrimoniu, care sunt înregistrate ca impozite pe capital (D.91);
- (c) impozitele pe terenuri, clădiri sau alte active deținute sau închiriate de întreprinderi, care le utilizează pentru producție, astfel de impozite fiind tratate ca alte impozite pe producție (D.29);
- (d) plățile efectuate de gospodării pentru obținerea de licențe altele decât cele pentru utilizarea vehiculelor, ambarcațiunilor sau avioanelor sau licențe pentru vânătoare, tir sau pescuit recreativ: permise de conducere a autovehiculelor sau a avioanelor, permise pentru arme de foc și taxe către administrația publică cum sunt bilete de intrare la muzeu sau abonamente la biblioteci, taxe de colectare a gunoiului menajer, taxe pentru pașapoarte, taxe de aeroport, taxe judiciare etc., care sunt tratate în cele mai multe cazuri drept cumpărări de servicii prestate de administrația publică, dacă ele satisfac criteriile de înregistrare ca servicii menționate la punctul 4.79 litera (d).

4.81. Valoarea totală a impozitelor include dobânzi aplicate arieratelor de impozite cuvenite și penalități impuse de autoritățile fiscale în cazul în care nu există informații pentru a estima astfel de dobânzi și penalități în mod separat; ea include plăți impuse pentru recuperarea și evaluarea taxelor restante de plătit, minus suma corespunzătoare oricăror reduceri efectuate de administrațiile publice din motive de politică economică și orice restituiri efectuate ca rezultat al plăților excedentare.

Subvențiile și prestațiile sociale puse la dispoziție prin intermediul sistemului fiscal sub formă de credite fiscale și frecvența cuplării sistemelor de plată cu sistemele de colectare a impozitelor sunt în creștere. Creditele fiscale reprezintă o înlesnire fiscală și astfel ele reduc obligațiile fiscale ale beneficiarului.

Dacă sistemul creditelor fiscale determină faptul că beneficiarul primește excedentul atunci când înlesnirea este mai mare decât obligația, sistemul creditelor fiscale este un sistem de credite fiscale de plătit. În cadrul unui sistem de credite fiscale de plătit, plățile pot fi acordate noncontribuabililor, precum și contribuabililor. În cadrul unui sistem de credite fiscale de plătit, suma totală reprezentând creditele fiscale este înregistrată drept cheltuială a administrației publice și nu ca reducere a venitului din impozite.

În schimb, unele sisteme de credite fiscale nu sunt sisteme de credite fiscale de plătit, caz în care creditele fiscale sunt limitate la valoarea obligațiilor fiscale. În cadrul unui sistem de credite fiscale care nu sunt de plătit, toate creditele fiscale fac parte intrinsecă din sistemul fiscal și reduc venitul din impozite al administrației publice.

- 4.82. Impozitele curente pe venit, pe patrimoniu etc., sunt înregistrate în momentul în care au loc activitățile, operațiunile sau celelalte evenimente care generează obligația de plată.

Cu toate acestea, unele activități economice, operațiuni sau evenimente, care în temeiul legislației fiscale ar trebui să genereze pentru unitățile respective obligația de a plăti impozite, se sustrag în mod constant atenției autorităților fiscale. Ar fi nerealist să se presupună că astfel de activități, operațiuni sau evenimente generează active sau pasive financiare sub forma datoriilor sau creanțelor. Sumele ce urmează a fi înregistrate sunt determinate pe baza sumelor de plătit doar în cazul în care ele sunt evidențiate prin evaluări fiscale, declarații sau alte instrumente care generează pasive sub forma unor obligații de plată inechivoce ale contribuabililor. Impozitele necollectate nu sunt imputate dacă nu sunt evidențiate prin evaluări fiscale.

Impozitele înregistrate în conturi provin din două surse: sumele evidențiate prin evaluări și declarații și încasările.

- (a) Dacă se utilizează evaluările și declarațiile, sumele sunt ajustate printr-un coeficient care reflectă sumele evaluate și declarate care nu au fost colectate niciodată. Ca tratament alternativ, se înregistrează un transfer de capital către sectoarele relevante, egal cu ajustarea respectivă. Coeficienții sunt estimați pe baza experienței din trecut și a previziunilor actuale cu privire la sumele evaluate și declarate care nu au fost colectate niciodată. Ei sunt specifici diferitelor tipuri de impozite.

- (b) Dacă se utilizează încasările, acestea sunt ajustate în timp astfel încât sumele să fie atribuite perioadei în care au avut loc activitățile, operațiunile sau alte evenimente care au generat obligația fiscală (sau perioadei în care a fost stabilită suma impozitului, în cazul unor impozite pe venit). Această ajustare este bazată pe decalajul mediu de timp dintre activități, operațiuni sau alte evenimente (sau determinarea valorii impozitului) și încasarea impozitului.

Dacă sunt reținute la sursă de către angajator, impozitele curente pe venit, pe patrimoniu etc., sunt incluse în salarii și indemnizații chiar dacă angajatorul nu le-a transferat administrațiilor publice. Sectorul gospodăriilor este prezentat ca plătind integral suma către sectorul administrației publice. Sumele neplătite efectiv sunt neutralizate la rubrica D.995 ca un transfer de capital de la administrațiile publice către sectorul angajatorilor.

În unele cazuri, obligația de a plăti impozite pe venit poate fi determinată numai într-o perioadă contabilă ulterioară în raport cu cea în care este realizat venitul. Prin urmare, este necesară o oarecare flexibilitate cu privire la momentul înregistrării unor astfel de taxe. Impozitele pe venit deduse la sursă, cum sunt impozitele reținute la sursă și plățile anticipate obișnuite în contul impozitelor pe venit, pot fi înregistrate în perioadele în care ele sunt plătite și orice obligație fiscală finală pe venit poate fi înregistrată în perioada în care obligația este determinată.

Impozitele curente pe venit, pe patrimoniu etc., se înregistrează ca:

- (a) utilizări în contul de distribuire secundară a veniturilor sectoarelor în care sunt încadrați contribuabilii;
- (b) resurse în contul de distribuire secundară a veniturilor administrațiilor publice;
- (c) utilizări și resurse în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente.

COTIZAȚII ȘI PRESTAȚII SOCIALE (D.6)

4.83. *Definiție:* prestațiile sociale sunt transferuri către gospodării, în bani sau în natură, destinate să le reducă sarcina financiară asociată unor riscuri sau nevoi, efectuate prin intermediul unor sisteme organizate colectiv sau, în afara acestor sisteme, de către unități ale administrației publice și IFSLSGP; ele includ plăți de la administrațiile publice către producătorii de care beneficiază în mod individual gospodăriile și care sunt efectuate în contextul riscurilor sau nevoilor sociale.

4.84. Lista riscurilor sau nevoilor care pot genera prestații sociale este următoarea:

- (a) boală;
- (b) invaliditate, handicap;
- (c) accident de muncă sau boală profesională;
- (d) bătrânețe;

- (e) urmași;
- (f) maternitate;
- (g) familie;
- (h) promovarea ocupării forței de muncă;
- (i) șomaj;
- (j) locuință;
- (k) învățământ;
- (l) sărăcie.

În cazul locuințelor, plățile efectuate de autoritățile publice către chiriași pentru reducerea chiriilor plătite de aceștia sunt prestații sociale, cu excepția prestațiilor speciale plătite de autoritățile publice în calitatea lor de angajatori.

4.85. Prestațiile sociale includ:

- (a) transferurile curente și forfetare de la sisteme care primesc cotizații, vizează întreaga colectivitate sau părți mari ale acesteia și sunt impuse și controlate de către unitățile administrației publice (sisteme de securitate socială);

- (b) transferurile curente și forfetare de la sistemele organizate de angajatori în beneficiul angajaților, foștilor angajați sau persoanelor aflate în întreținerea acestora (alte sisteme de asigurări sociale aferente încadrării în muncă). Cotizațiile pot fi plătite de angajați și/sau de angajatori; ele pot fi plătite și de lucrători independenți;
- (c) transferuri curente de la unități ale administrației publice și IFSLSGP care nu sunt condiționate de plăți anterioare ale cotizațiilor și care sunt cuplate în general de o evaluare a venitului disponibil. Astfel de transferuri sunt cunoscute ca asistență socială.

4.86. Prestațiile sociale exclud:

- (a) indemnizațiile de asigurare plătite în cadrul polițelor contractate pe o bază pur individuală de către asigurați, independent de angajatorii lor sau de administrațiile publice;
- (b) indemnizațiile de asigurare vărsate în cadrul polițelor contractate cu unicul scop de a obține o reducere, chiar dacă aceste polițe decurg dintr-o convenție colectivă.

4.87. Pentru ca o poliță individuală să fie considerată ca făcând parte dintr-un sistem de asigurări sociale, evenimentele sau situațiile pentru care sunt asigurați participanții trebuie să corespundă riscurilor sau nevoilor enumerate la punctul 4.84 și, în plus, să fie îndeplinite una sau mai multe dintre următoarele condiții:

- (a) participarea la sistem este obligatorie fie în temeiul legii, fie în temeiul termenilor și condițiilor de angajare a unui angajat sau a unui grup de angajați;

- (b) sistemul este unul colectiv, administrat în beneficiul unui anumit grup de lucrători, care pot fi angajați, lucrători independenți sau șomeri, participarea fiind limitată la membrii grupului respectiv;
- (c) un angajator plătește o cotizație (efectivă sau imputată) sistemului în beneficiul unui angajat, indiferent dacă acesta plătește sau nu o cotizație.

4.88. *Definiție:* sistemele de asigurări sociale sunt sisteme la care participanții sunt obligați sau încurajați să se asigure de către angajatorii lor sau de către administrațiile publice, împotriva anumitor evenimente sau circumstanțe care le pot afecta bunăstarea sau pe cea a persoanelor aflate în întreținerea lor. În cadrul unor astfel de sisteme, cotizațiile sociale sunt plătite fie de angajați sau de alții, fie de angajatori în beneficiul angajaților lor, pentru a asigura dreptul la prestații de asigurări sociale, în perioada curentă sau în perioade ulterioare, pentru angajați sau alți cotizanți, pentru persoanele aflate în întreținerea lor sau pentru urmași.

Sistemele de asigurări sociale sunt organizate pentru grupuri de lucrători sau sunt disponibile prin lege pentru toți lucrătorii sau toate categoriile desemnate de lucrători, incluzând șomerii și angajații. Ele variază de la sisteme private instituite pentru grupuri selectate de lucrători angajați de un singur angajator la sisteme de securitate socială care vizează întreaga forță de muncă dintr-o țară. Participarea la astfel de sisteme poate fi voluntară pentru lucrătorii în cauză, dar adesea este obligatorie. De exemplu, participarea la sisteme organizate de angajați individual poate fi necesară în temeiul termenilor și condițiilor de angajare convenite în comun între angajatori și angajații lor.

4.89. Pot fi distinse două tipuri de sisteme de asigurări sociale:

- (a) primul tip constă în sisteme de securitate socială care acoperă întreaga comunitate sau părți importante ale acesteia, care sunt impuse, controlate și finanțate de unitățile administrației publice. Pensiile de plătit în cadrul unor astfel de sisteme pot sau nu să fie legate de nivelul salariului beneficiarului sau de vechimea în muncă. Prestațiile altele decât pensiile sunt mai rar legate de nivelul salariului;
- (b) cel de al doilea tip constă în alte sisteme aferente încadrării în muncă. Astfel de sisteme derivă dintr-o relație angajator-angajat în acordarea pensiei și, posibil, a altor drepturi care fac parte din condițiile de angajare și în cazul cărora responsabilitatea acordării prestațiilor nu revine administrațiilor publice în temeiul dispozițiilor privind securitatea socială.

4.90. Sistemele de asigurări sociale organizate de unități ale administrației publice pentru propriii angajați, spre deosebire de cele pentru întreaga populație încadrată în muncă, sunt clasificate ca alte sisteme aferente încadrării în muncă și nu ca sisteme de securitate socială.

Cotizații sociale nete (D.61)

- 4.91. *Definiție:* cotizațiile sociale nete sunt cotizațiile efective sau imputate plătite de gospodării către sistemele de asigurări sociale pentru a constitui provizioane de plată a prestațiilor sociale. Cotizațiile sociale nete (D.61) constau în:

Cotizații sociale efective în sarcina angajatorilor (D.611)

plus Cotizațiile sociale imputate în sarcina angajatorilor (D.612)

plus Cotizații sociale efective în sarcina gospodăriilor (D.613)

plus Cotizații sociale suplimentare în sarcina gospodăriilor (D.614)

minus Tarife pentru serviciile prestate de sistemul de asigurări sociale (D.61SC).

Tarifele pentru serviciile prestate de sistemul de asigurări sociale sunt taxe pentru servicii practicate de unitățile care administrează sistemele. Ele apar aici ca parte a calculului cotizațiilor sociale nete (D.61); ele nu sunt operațiuni de repartizare, ci sunt o parte a cheltuielilor pentru producție și consum.

Cotizații sociale efective în sarcina angajatorilor (D.611)

4.92. Cotizațiile sociale efective în sarcina angajatorilor (D.611) corespund fluxului D.121.

Cotizațiile sociale efective în sarcina angajatorilor sunt plătite de către angajatori către sistemele de securitate socială și către alte sisteme de asigurări sociale aferente încadrării în muncă pentru a asigura prestații sociale pentru angajații lor.

Întrucât cotizațiile sociale efective în sarcina angajatorilor sunt plătite în beneficiul angajaților lor, valoarea lor este înregistrată ca una dintre componentele remunerării angajaților, împreună cu indemnizațiile și salariile în bani sau în natură. Cotizațiile sociale sunt în continuare înregistrate ca fiind plătite de către angajați drept transferuri curente către sistemele de securitate socială și către alte sisteme de asigurări sociale aferente încadrării în muncă.

Această rubrică este împărțită în două categorii:

- (a) cotizațiile efective la fondul de pensii în sarcina angajatorilor (D.6111) corespund fluxului D.1211;
- (b) cotizațiile efective în sarcina angajatorilor, altele decât pensiile (D.6112) corespund fluxului D.1212.

4.93. Plățile reprezentând cotizațiile sociale efective pot fi obligatorii în temeiul unui statut sau regulament sau pot fi plătite în baza unor contracte colective la nivelul unei anumite industrii, a unor acorduri între angajator și angajații dintr-o anumită întreprindere sau pentru că sunt prevăzute în contractul de muncă. În anumite cazuri, cotizațiile pot fi voluntare.

Astfel de cotizații voluntare sunt reprezentate de:

- (a) cotizațiile sociale ale unor persoane care nu sunt obligate prin lege să cotizeze la un fond de securitate socială;
- (b) cotizațiile sociale plătite către societățile de asigurări (sau fonduri de pensii clasificate în același sector) ca parte a sistemelor de asigurări suplimentare organizate de întreprinderi în beneficiul angajaților lor și la care aceștia aderă în mod voluntar;
- (c) cotizațiile către sistemele de asigurări de prevedere deschise către angajați sau lucrători independenți.

4.94. Momentul înregistrării: cotizațiile sociale efective în sarcina angajatorilor (D.611) sunt înregistrate în momentul în care se desfășoară activitatea care generează obligația de a le plăti.

4.95. Cotizațiile sociale de plătit către sectorul administrației publice înregistrate în conturi provin din două surse: sume evidențiate prin evaluări și declarații sau încasări.

- (a) Dacă se utilizează evaluările și declarațiile, sumele sunt ajustate printr-un coeficient care reflectă sumele evaluate și declarate care nu au fost colectate niciodată. Ca tratament alternativ, ar putea fi înregistrat un transfer de capital către sectoarele relevante, egal cu ajustarea respectivă. Coeficienții sunt estimați pe baza experienței din trecut și a previziunilor actuale cu privire la sumele evaluate și declarate care nu au fost colectate niciodată. Ei sunt specifici diferitelor tipuri de cotizații sociale.
- (b) Dacă se utilizează încasările, acestea sunt ajustate în timp astfel încât sumele să fie atribuite perioadei în care au avut loc activitățile care au generat obligația de plată a cotizațiilor sociale (sau perioadei în care a fost generată obligația). Această ajustare poate fi bazată pe decalajul mediu de timp dintre activitate (sau generarea obligației) și încasare.

În situația în care sunt reținute la sursă de către angajator, cotizațiile sociale de plătit către sectorul administrației publice sunt incluse în indemnizații și salarii indiferent dacă angajatorul le-a transferat sau nu administrațiilor publice. Sectorul gospodăriilor este prezentat în continuare ca plătind suma integrală către sectorul administrației publice. Sumele neplătite efectiv sunt neutralizate la rubrica D.995 ca un transfer de capital de la administrațiile publice către sectorul angajatorilor.

4.96. Cotizațiile sociale efective în sarcina angajatorilor sunt înregistrate ca:

- (a) utilizări în contul de distribuire secundară a veniturilor gospodăriilor;
- (b) utilizări în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente (în cazul gospodăriilor nerezidente);
- (c) resurse în contul de distribuire secundară a veniturilor asigurătorilor sau angajatorilor rezidenți;
- (d) resurse în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente (în cazul asigurătorilor sau angajatorilor nerezidenți).

Cotizațiile sociale imputate în sarcina angajatorilor (D.612)

4.97 *Definiție:* cotizațiile sociale imputate în sarcina angajatorilor (D.612) reprezintă contrapartea la prestațiile sociale (minus eventualele cotizații sociale în sarcina angajatorilor) plătite direct de către angajatori (adică fără legătură cu cotizațiile sociale în sarcina angajatorilor) angajaților lor sau foștilor angajați, precum și altor persoane eligibile.

Ele corespund fluxului D.122 astfel cum este descris la remunerarea angajaților. Valoarea lor trebuie să fie bazată pe considerații actuariale sau pe baza unor procente rezonabile din indemnizațiile și salariile plătite angajaților actuali sau să fie considerate egale cu prestațiile fără capitalizare, altele decât pensiile, aflate în sarcina întreprinderilor, în cursul aceleiași perioade contabile.

Cotizațiile sociale imputate în sarcina angajatorilor (D.612) se împart în două categorii:

- (a) cotizații imputate la fondul de pensii în sarcina angajatorilor (D.6121). Ele corespund fluxului D.1221;
- (b) alte cotizații sociale imputate în sarcina angajatorilor (D.6122). Ele corespund fluxului D.1222.

4.98. Momentul înregistrării: cotizațiile sociale imputate în sarcina angajatorilor care reprezintă contrapartea la prestațiile sociale directe obligatorii sunt înregistrate în perioada în care este desfășurată activitatea. Cotizațiile sociale imputate în sarcina angajatorilor care reprezintă contrapartea la prestațiile sociale directe voluntare sunt înregistrate în momentul în care sunt furnizate prestațiile.

4.99. Cotizațiile sociale imputate în sarcina angajatorilor sunt înregistrate ca:

- (a) utilizări în contul de distribuire secundară a veniturilor gospodăriilor și în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente;
- (b) resurse în contul de distribuire secundară a veniturilor sectoarelor angajatorilor sau asiguratorilor rezidenți și în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente.

Cotizații sociale efective în sarcina gospodăriilor (D.613)

4.100. *Definiție:* cotizațiile sociale efective în sarcina gospodăriilor sunt cotizații sociale de plătit în beneficiul lor de către angajați, lucrători independenți sau șomeri către sistemele de asigurări sociale.

Cotizațiile sociale efective în sarcina gospodăriilor (D.613) se împart în două categorii:

- (a) cotizații efective la fondul de pensii în sarcina gospodăriilor (D.6131);
- (b) alte cotizații sociale efective în sarcina gospodăriilor (D.6132).

Momentul înregistrării: cotizațiile sociale efective în sarcina gospodăriilor se înregistrează pe baza principiilor contabilității de angajament. Pentru cei angajați în muncă, înregistrarea corespunde momentului în care se desfășoară activitatea care generează obligația de a plăti cotizațiile. Pentru șomeri, înregistrarea corespunde momentului în care trebuie virate cotizațiile.

În sistemul conturilor, cotizațiile sociale efective în sarcina gospodăriilor sunt înregistrate:

- (a) la utilizări în contul de distribuire secundară a veniturilor gospodăriilor și în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente;
- (b) la resurse în contul de distribuire secundară a veniturilor sectoarelor angajatorilor și în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente.

Cotizații sociale suplimentare în sarcina gospodăriilor (D.614)

4.101. *Definiție:* cotizațiile sociale suplimentare în sarcina gospodăriilor constau în venitul din proprietate câștigat în cursul perioadei contabile pe baza stocurilor de drepturi de pensie și la alte prestații sociale.

Această rubrică este împărțită în două categorii:

- (a) cotizații suplimentare la fondul de pensii în sarcina gospodăriilor (D.6141);
- (b) cotizații suplimentare în sarcina gospodăriilor, altele decât pensiile (D.6142).
Rubrica D.6142 corespunde cotizațiilor suplimentare în sarcina gospodăriilor aferente riscurilor și nevoilor sociale altele decât pensiile, cum sunt boala, maternitatea, accidentele de muncă, handicapul, concedierea etc.

Cotizațiile sociale suplimentare în sarcina gospodăriilor sunt incluse în venitul din proprietate de plătit de către administratorii de fonduri de pensii gospodăriilor în contul de alocare primară a veniturilor (venituri din investiții de plătit în drepturi de pensie D.442).

Deoarece, în practică, acest venit este reținut de administratorii fondurilor de pensii, el este tratat în contul de distribuire secundară a veniturilor ca fiind rambursat de către gospodării fondurilor de pensii sub forma cotizațiilor sociale suplimentare în sarcina gospodăriilor.

Momentul înregistrării: cotizațiile sociale suplimentare în sarcina gospodăriilor sunt înregistrate în momentul în care apare obligația de plată.

Prestații sociale, altele decât transferurile sociale în natură (D.62)

4.102. Rubrica D.62 este compusă din trei subrubrici:

Prestații de securitate socială în bani (D.621);

Alte prestații de asigurări sociale (D.622);

Prestații de asistență socială în bani (D.623).

Prestații de securitate socială în bani (D.621)

4.103. *Definiție:* prestațiile de securitate socială în bani sunt prestații de asigurări sociale de plătit în bani către gospodării de către administrațiile de securitate socială. Rambursările sunt excluse și sunt tratate ca transferuri sociale în natură (D.632).

Astfel de prestații sunt furnizate în cadrul sistemelor de securitate socială.

Ele pot fi împărțite în:

- prestații de securitate socială de pensii în bani (D.6211);
- alte prestații de securitate socială în bani (D.6212).

Alte prestații de asigurări sociale (D.622)

4.104. *Definiție:* alte prestații de asigurări sociale corespund prestațiilor de plătit de către angajatori în contextul altor sisteme de asigurări sociale aferente încadrării în muncă. Alte prestații de asigurări sociale aferente încadrării în muncă sunt prestații sociale (în bani sau în natură) de plătit de către sistemele de asigurări sociale altele decât securitatea socială către cotizanții la sisteme, persoanele aflate în întreținerea lor sau urmașii lor.

Ele includ în mod tipic:

- (a) plata continuă a salariilor uzuale sau reduse în cursul perioadelor de absență de la muncă din motive de boală, accident, maternitate etc.;
- (b) plata alocațiilor de familie, de studii sau a altor alocații pentru persoanele aflate în întreținere;
- (c) plata pensiilor de vârstă și de urmaș către foști angajați sau urmașii acestora, precum și plata alocațiilor de concediere către lucrători sau urmașii acestora în caz de concediere, incapacitate de muncă, moarte accidentală etc. (în situația în care sunt menționate în contracte colective);
- (d) servicii medicale generale care nu au legătură cu munca prestată de angajați;
- (e) centre de recuperare și cămine pentru pensionari.

Alte prestații de asigurări sociale (D.622) pot fi împărțite în:

- alte prestații de asigurări sociale de pensii (D.6221);
- alte prestații de asigurări sociale, exclusiv de pensii (D.6222).

Prestații de asistență socială în bani (D.623)

4.105. *Definiție:* prestațiile de asistență socială în bani sunt transferuri curente de plătit către gospodării de către unități ale administrației publice sau IFSLSGP pentru a satisface aceleași nevoi ca și prestațiile de asigurări sociale, dar care nu sunt transferate în cadrul unui sistem de asigurări sociale care necesită participarea, de obicei sub forma unor cotizații sociale.

Prin urmare, ele exclud toate prestațiile plătite de administrațiile de securitate socială.

Prestațiile de asistență socială pot fi de plătit în următoarele circumstanțe:

- (a) nu există niciun sistem de asigurări sociale pentru a acoperi circumstanța în cauză;
- (b) cu toate că poate exista un sistem de asigurări sociale sau mai multe, gospodăriile în cauză nu participă și nu sunt eligibile pentru a beneficia de prestații de asigurări sociale;
- (c) prestațiile de asigurări sociale sunt considerate inadecvate pentru a acoperi nevoile în cauză, prestațiile de asistență socială fiind plătite suplimentar;

- (d) din motive de politică socială generală.

Astfel de prestații nu includ transferurile curente plătite în situația unor evenimente sau circumstanțe care în mod normal nu sunt acoperite de sistemele de asigurări sociale (adică transferurile efectuate în caz de catastrofe naturale, care sunt înregistrate la alte transferuri curente sau la alte transferuri de capital).

4.106. Momentul înregistrării prestațiilor sociale, altele decât transferurile sociale în natură (D.62):

- (a) în bani, ele sunt înregistrate în momentul în care drepturile la prestații sunt stabilite;
- (b) în natură, ele sunt înregistrate în momentul în care sunt prestate serviciile sau în momentul schimbării dreptului de proprietate asupra bunurilor furnizate direct gospodăriilor de către producătorii nonpiață.

4.107. Prestațiile sociale, altele decât transferurile sociale în natură (D.62) sunt înregistrate ca:

- (a) utilizări în contul de distribuire secundară a veniturilor sectoarelor care acordă prestațiile;
- (b) utilizări în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente (în cazul prestațiilor acordate de restul lumii);
- (c) resurse în contul de distribuire secundară a veniturilor gospodăriilor;

- (d) resurse în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente (în cazul prestațiilor acordate gospodăriilor nerezidente).

Transferuri sociale în natură (D.63)

- 4.108. *Definiție:* transferurile sociale în natură (D.63) constau în bunuri și servicii individuale furnizate gospodăriilor gratuit sau la prețuri nesemnificative din punct de vedere economic de către unitățile administrației publice și IFSLSGP, indiferent dacă au fost cumpărate de pe piață sau au fost rezultatul producției nonpiață a acestora. Ele sunt finanțate din impozite, din alte venituri ale administrației publice sau din cotizații de securitate socială sau, în cazul IFSLSGP, din donații și venituri din proprietate.

Serviciile furnizate gospodăriilor gratuit sau la prețuri nesemnificative din punct de vedere economic sunt descrise ca servicii individuale pentru a le deosebi de serviciile colective furnizate colectivității în ansamblul său sau unor părți importante ale acesteia, cum sunt apărarea și iluminatul public. Serviciile individuale constau în principal din servicii de învățământ și sănătate, deși alte tipuri de servicii, cum sunt serviciile de locuință, culturale sau recreative, sunt și ele frecvent oferite.

4.109. Transferurile sociale în natură (D.63) sunt subîmpărţite în:

Transferuri sociale în natură – producţia nonpiaţă a administraţiilor publice şi a IFSLSGP (D.631)

Definiţie: transferurile sociale în natură – producţia nonpiaţă a administraţiilor publice şi a IFSLSGP (D.631) sunt bunuri şi servicii individuale furnizate direct beneficiarilor de către producătorii nonpiaţă. Orice plăţi efectuate de gospodării se deduc.

Transferuri sociale în natură – producţia de piaţă cumpărată de administraţiile publice şi IFSLSGP (D.632)

Definiţie: transferurile sociale în natură – producţia de piaţă cumpărată de administraţiile publice şi IFSLSGP (D.632) sunt bunuri şi servicii individuale:

- (a) sub forma rambursărilor de către administraţiile de securitate socială ale cheltuielilor aprobate efectuate de către gospodării pentru bunuri şi servicii specifice; sau
- (b) furnizate direct beneficiarilor de către producătorii de piaţă de la care administraţiile publice cumpără bunurile şi serviciile respective.

Orice plăţi efectuate de gospodării se deduc.

Atunci când o gospodărie a populației cumpără un bun sau un serviciu care este rambursat ulterior în totalitate sau parțial de o administrație de securitate socială, gospodăria poate fi considerată că acționează în numele administrației de securitate socială. De fapt, gospodăria furnizează administrației de securitate socială un credit pe termen scurt care este lichidat de îndată ce gospodăria este rambursată.

Valoarea cheltuielilor rambursate este înregistrată ca fiind direct suportată de administrația de securitate socială în momentul în care gospodăria efectuează cumpărarea, în timp ce singura cheltuială înregistrată în contul gospodăriei este eventuala diferență dintre prețul de achiziție plătit și suma rambursată. Astfel, valoarea cheltuielii rambursate nu este tratată ca un transfer curent în bani de la administrațiile de securitate socială către gospodării.

- 4.110. Exemple de transferuri sociale în natură (D.63) sunt tratamente medicale sau dentare, intervenții chirurgicale, cazarea în spital, ochelari sau lentile de contact, aparate sau echipamente medicale și bunuri sau servicii similare care satisfac riscuri sau nevoi sociale.

Alte exemple care nu sunt acoperite de un sistem de asigurări sociale sunt locuințele sociale, alocațiile pentru locuință, creșele și grădinițele cu program de zi, formarea profesională, reducerile pentru folosirea mijloacelor de transport (cu condiția ca ele să urmărească un obiectiv social), precum și bunuri și servicii similare furnizate în contextul riscurilor și nevoilor sociale. În afara cadrului riscurilor sau nevoilor sociale, în situația în care administrația publică furnizează gratuit sau la prețuri nesemnificative din punct de vedere economic gospodăriilor individuale ale populației bunuri și servicii cum sunt serviciile recreative, culturale sau sportive, acestea sunt tratate ca transferuri sociale în natură – producția nonpiață a administrației publice și a IFSLSGP (D631).

4.111. Momentul înregistrării: transferurile sociale în natură (D.63) sunt înregistrate în momentul în care sunt furnizate serviciile sau în momentul schimbării dreptului de proprietate asupra bunurilor furnizate direct gospodăriilor de către producători.

Transferurile sociale în natură (D.63) sunt înregistrate:

- (a) la utilizări în contul de redistribuire a veniturilor în natură al sectoarelor care acordă prestațiile;
- (b) la resurse în contul de redistribuire a veniturilor în natură al gospodăriilor.

Consumul de bunuri și servicii transferate este înregistrat în contul de utilizare a venitului disponibil ajustat.

Nu există transferuri sociale în natură către restul lumii (ele sunt înregistrate la D.62 – Prestații sociale, altele decât transferurile sociale în natură).

ALTE TRANSFERURI CURENTE (D.7)

Prime nete de asigurare generală – daune (D.71)

4.112. *Definiție:* primele nete de asigurare generală – daune (D.71) sunt prime de plătit aferente unor polițe achiziționate de unități instituționale. Polițele achiziționate de gospodăriile individuale ale populației sunt cele care sunt achiziționate din proprie inițiativă și în beneficiul lor propriu, independent de angajatorii lor sau de administrația publică și în afara oricărui sistem de asigurări sociale. Primele nete de asigurare generală cuprind atât primele efective de plătit de către titularii de polițe pentru a obține asigurare în cursul perioadei contabile (prime câștigate), precum și primele suplimentare de plătit din venitul din proprietate atribuite titularilor de polițe de asigurare, după deducerea plăților pentru servicii efectuate de societatea de asigurări care administrează asigurarea.

Primele nete de asigurare generală sunt sumele disponibile pentru acoperirea riscurilor legate de diverse evenimente sau accidente care determină pagube bunurilor sau proprietății sau care determină leziuni ale persoanelor, ca rezultat al unor cauze naturale sau antropice, de exemplu incendii, inundații, zdrobiri, coliziuni, furturi, violență, accidente, boală etc., sau a pierderilor financiare rezultate ca urmare a unor evenimente precum boală, șomaj, accidente etc.

Primele nete de asigurare generală sunt împărțite în două categorii:

- (a) prime nete de asigurare directă generală (D.711);
- (b) prime nete de reasigurare generală (D.712).

4.113. Momentul înregistrării: primele nete de asigurare generală sunt înregistrate în momentul în care ele sunt câștigate.

Primele de asigurare din care se deduc plățile pentru servicii sunt acele părți din primele totale care au fost plătite în perioada curentă sau în perioadele anterioare și care acoperă riscurile care pot apărea în perioada curentă.

Primele câștigate în perioada curentă trebuie să fie distinse de primele cu termen de plată în cursul perioadei curente, care sunt susceptibile să acopere riscuri atât din perioade viitoare, cât și din perioada curentă.

Primele nete de asigurare generală sunt înregistrate ca:

- (a) utilizări în contul de distribuire secundară a veniturilor titularilor de polițe rezidenți;
- (b) utilizări în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente (în cazul titularilor de polițe nerezidenți);
- (c) resurse în contul de distribuire secundară a veniturilor societăților de asigurări rezidente;
- (d) resurse în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente (în cazul societăților de asigurare nerezidente).

Indemnizații de asigurare generală – daune (D.72)

- 4.114. *Definiție:* indemnizațiile de asigurare generală – daune (D.72) sunt solicitările de daune care trebuie onorate în temeiul unor contracte de asigurări generale, adică sumele pe care societățile de asigurări sunt obligate să le plătească pentru compensare vătămărilor sau pagubelor suferite de persoane sau de bunuri (incluzând mijloacele de producție fixe).

Această rubrică este împărțită în două categorii:

- (a) indemnizații de asigurare directă generală – daune (D.721);
- (b) indemnizații de reasigurare generală – daune (D.722).

- 4.115. Indemnizațiile aferente asigurărilor generale nu includ plăți care constituie prestații sociale.

Soluționarea unei daune aferente unei asigurări generale este tratată ca un transfer către solicitant. Astfel de plăți sunt tratate ca transferuri curente, chiar dacă pot fi implicate sume mari ca rezultat al distrugerii accidentale a unui activ fix sau a unei vătămări grave a unei persoane.

Daunele excepțional de mari, de exemplu cele generate de un dezastru, pot fi tratate nu ca transferuri curente, ci ca transferuri de capital [a se vedea punctul 4.165 litera (k)].

Sumele primite de solicitanți nu sunt, de obicei, rezervate pentru vreun scop particular, iar bunurile sau activele care au fost avariate sau distruse nu trebuie să fie neapărat reparate sau înlocuite.

Solicitările sunt generate de pagubele sau vătămările pe care titularii de polițe le cauzează unor terțe proprietăți sau unor terțe persoane. În astfel de cazuri, daunele valabile sunt înregistrate ca fiind plătite direct de către societatea de asigurări către părțile vătămăte și nu indirect prin intermediul titularului poliței.

- 4.116. Primele de reasigurare și indemnizații nete sunt calculate în exact aceeași manieră ca și în cazul primelor și indemnizațiilor de asigurare generală. Deoarece piața reasigurărilor este concentrată în câteva țări, majoritatea polițelor de reasigurare sunt deținute de unități nerezidente.

Unele unități, în special unitățile administrației publice, pot oferi o garanție în caz de insolvență a unui debitor în condiții care au aceleași caracteristici cu cele din cazul asigurărilor generale. Aceasta se întâmplă când sunt emise multe garanții de același tip și este posibil să se realizeze o estimare realistă cu privire la amploarea generală a insolvențelor. În aceste cazuri, onorariile plătite (și venitul din proprietate câștigat de pe urma lor) sunt tratate în același mod ca și primele de asigurare generală, iar executările de garanții standard pentru împrumuturi sunt tratate în același mod ca indemnizațiile de asigurare generală.

4.117. Momentul înregistrării: daunele aferente asigurărilor generale sunt înregistrate în momentul în care se produce accidentul sau evenimentul pentru care s-a întocmit asigurarea.

Ele sunt înregistrate ca:

- (a) utilizări în contul de distribuire secundară a veniturilor societăților de asigurare rezidente;
- (b) utilizări în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente (în cazul societăților de asigurare nerezidente);
- (c) resurse în contul de distribuire secundară a veniturilor sectoarelor beneficiare;
- (d) resurse în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente (în cazul beneficiarilor nerezidenți).

Transferuri curente între administrațiile publice (D.73)

- 4.118. *Definiție:* transferurile curente între administrațiile publice (D.73) includ transferuri între diferite subsectoare ale administrațiilor publice (administrația centrală, administrațiile statelor federale, administrațiile locale și administrațiile de securitate socială), cu excepția impozitelor, subvențiilor, ajutoarelor nerambursabile pentru investiții și a altor transferuri de capital.

Transferurile curente între administrațiile publice (D. 73) nu includ operațiunile efectuate în beneficiul altei unități; acestea sunt înregistrate doar o singură dată în conturi, la resursele unității beneficiare în beneficiul căreia este realizată tranzacția (a se vedea punctul 1.78). Această situație apare îndeosebi atunci când o agenție a administrației publice (de exemplu, un departament al administrației centrale) colectează impozite care sunt automat transferate, total sau parțial, către o altă agenție a administrației publice (de exemplu, o autoritate locală). În astfel de cazuri, încasările de impozite destinate celeilalte agenții a administrației publice sunt prezentate ca impozite colectate direct de respectiva agenție și nu ca un transfer curent între administrațiile publice. Această soluție se aplică în special în cazul impozitelor destinate unei alte agenții a administrației publice, care iau forma ratelor suplimentare suprapuse impozitelor prelevate de administrația centrală. Întârzierile în transmiterea impozitelor de la prima la a doua unitate a administrației publice generează înregistrări la rubrica „alte conturi de primit/de plătit” din contul financiar.

Transferurile de încasări de impozite care sunt parte dintr-un transfer în bloc de la administrația centrală la o altă agenție a administrației publice sunt incluse în transferurile curente între administrațiile publice. Astfel de transferuri nu corespund niciunei categorii specifice de impozite și nu sunt realizate în mod automat, ci, în principal, prin intermediul anumitor fonduri (fonduri ale autorităților regionale sau locale), în conformitate cu chei de repartiție stabilite de administrația centrală.

- 4.119. Momentul înregistrării: transferurile curente între administrațiile publice sunt înregistrate în momentul în care reglementările în vigoare stipulează că ele sunt de efectuat.
- 4.120. Transferurile curente între administrațiile publice sunt înregistrate ca utilizări și resurse în contul de distribuire secundară a veniturilor subsectoarelor administrațiilor publice. Transferurile curente între administrațiile publice sunt fluxuri interne ale sectorului administrației publice, ele neapărând în contul consolidat al sectorului în ansamblu.

Cooperare internațională curentă (D.74)

- 4.121. *Definiție:* cooperarea internațională curentă (D.74) include toate transferurile în bani sau în natură între administrațiile publice și administrații publice sau organizații internaționale din restul lumii, exceptând ajutoarele nerambursabile pentru investiții și alte transferuri de capital.

4.122. Rubrica (D.74) cuprinde:

- (a) cotizațiile administrației publice către organizațiile internaționale (excluzând impozitele de plătit de către administrațiile publice ale statelor membre către organizațiile supranaționale);
- (b) transferurile curente pe care administrațiile publice le primesc de la instituții sau organizații menționate la litera (a). Transferurile curente pe care instituțiile Uniunii Europene le efectuează direct către producătorii de piață rezidenți sunt înregistrate ca subvenții plătite de restul lumii;
- (c) transferurile curente între administrații publice, fie în bani (de exemplu, plăți destinate finanțării deficitelor bugetare ale statelor străine sau ale teritoriilor de peste mări), fie în natură (de exemplu, contrapartea la donații de alimente, echipamente militare, ajutoare de urgență în caz de catastrofe naturale sub formă de alimente, îmbrăcăminte, medicamente etc.);
- (d) indemnizațiile și salariile plătite de o administrație publică, o instituție a Uniunii Europene sau o organizație internațională consilierilor sau experților tehnici puși la dispoziția țărilor în curs de dezvoltare.

Cooperarea internațională curentă include transferuri între administrațiile publice și organizațiile internaționale situate în țara respectivă, deoarece organizațiile internaționale nu sunt tratate ca unități instituționale rezidente ale țărilor în care sunt localizate.

- 4.123. Momentul înregistrării: momentul în care reglementările în vigoare precizează că se efectuează transferurile în cazul celor obligatorii sau momentul în care că transferurile sunt efectuate în cazul transferurilor voluntare.
- 4.124. Cooperarea internațională curentă este înregistrată ca:
- (a) utilizări și resurse în contul de distribuire secundară a veniturilor sectorului administrației publice;
 - (b) utilizări și resurse în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente.

Transferuri curente diverse (D.75)

Transferuri curente către IFSLSGP (D.751)

- 4.125. *Definiție:* transferurile curente către IFSLSGP includ toate cotizațiile voluntare (altele decât legatele), cotizațiile membrilor și asistența financiară pe care IFSLSGP o primește de la gospodării (inclusiv cele nerezidente) și, în mai mică măsură, de la alte unități.
- 4.126. Transferurile curente către IFSLSGP includ următoarele:
- (a) cotizațiile regulate plătite de gospodării sindicatelor, organizațiilor politice, sportive, culturale, religioase și altor organizații similare clasificate în sectorul IFSLSGP;

- (b) cotizațiile voluntare (altele decât legatele) din partea gospodăriilor, societăților și restului lumii către IFSLSGP, incluzând transferuri în natură sub formă de donații de alimente, îmbrăcăminte, păături, medicamente etc. către organizații caritabile pentru a fi repartizate gospodăriilor rezidente sau nerezidente. Un astfel de tratament se aplică bunurilor de consum, deoarece transferurile reprezentând donații mari (obiecte de valoare tratate ca active nefinanciare) sunt înregistrate la alte transferuri de capital (D.99) [a se vedea punctul 4.165 litera (e)].

Donațiile reprezentând articole nedorite sau utilizate din partea gospodăriilor nu sunt înregistrate ca transferuri;

- (c) asistența și ajutoarele nerambursabile din partea administrațiilor publice, altele decât transferurile destinate în mod specific finanțării cheltuielilor de capital, care sunt prezentate la ajutoarele nerambursabile pentru investiții.

Din transferurile curente către IFSLSGP sunt excluse plățile abonamentelor sau cotizațiilor către IFSL care deservește societățile, cum sunt camerele de comerț sau organizațiile profesionale, care sunt tratate ca plăți pentru servicii prestate.

4.127. Momentul înregistrării: transferurile curente către IFSLSGP sunt înregistrate în momentul în care sunt efectuate.

4.128. Transferurile curente către IFSLSGP sunt înregistrate ca:

- (a) utilizări în contul de distribuire secundară a veniturilor sectoarelor care contribuie;
- (b) utilizări în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente;
- (c) resurse în contul de distribuire secundară a veniturilor sectorului IFSLSGP.

Transferuri curente între gospodării (D.752)

- 4.129. *Definiție:* transferurile curente între gospodării (D.752) constau în toate transferurile curente în bani sau în natură, sau cele primite, de la gospodării rezidente la, sau de la, alte gospodării rezidente sau nerezidente. În special, acestea cuprind transferurile din străinătate de către emigranți sau lucrători stabiliți permanent în străinătate (sau care muncesc în străinătate timp de cel puțin un an) către membrii familiei lor, care locuiesc în țara lor de origine sau de la părinți la copiii situați într-un alt loc.
- 4.130. Momentul înregistrării: transferurile curente între gospodării sunt înregistrate în momentul în care sunt efectuate.
- 4.131. Transferurile curente între gospodării sunt înregistrate ca:
- (a) utilizări și resurse în contul de distribuire secundară a veniturilor gospodăriilor;
 - (b) utilizări și resurse în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente.

Alte transferuri curente diverse (D.759)

Amenzi și penalități

- 4.132. *Definiție:* amenzile și penalitățile impuse unităților instituționale de către instanțele judecătorești sau alte organisme cvasijudiciare sunt tratate ca alte transferuri curente diverse (D.759).
- 4.133. Următoarele nu sunt incluse în alte transferuri curente diverse (D.759):
- (a) amenzile și penalitățile impuse de autoritățile fiscale pentru evaziune fiscală sau plata cu întârziere a impozitelor, care nu pot fi distinse de impozitele înseși și rămân clasificate ca impozite;
 - (b) plățile onorariilor pentru obținerea licențelor, astfel de plăți fiind fie impozite, fie plăți pentru servicii prestate de unități ale administrației publice.
- 4.134. Momentul înregistrării: amenzile și penalitățile sunt înregistrate în momentul în care apare obligația de plată.

Loterii și jocuri de noroc

- 4.135. *Definiție:* sumele plătite pentru bilete de loterie sau pariate constau în două elemente: plata pentru un serviciu către unitatea care organizează loteria sau jocul de noroc și un transfer curent rezidual către câștigători.

Plata pentru serviciu poate fi substanțială și cuprinde impozitele pe producția de servicii de tip jocuri de noroc. În sistem, transferurile sunt considerate ca fiind efectuate direct între participanții la loterie sau la jocurile de noroc, adică între gospodării. În situația participării gospodăriilor nerezidente, pot exista transferuri nete semnificative între sectorul gospodăriilor și restul lumii.

Momentul înregistrării: transferurile curente reziduale sunt înregistrate în momentul în care sunt efectuate.

Plăți compensatorii

- 4.136. *Definiție:* plățile compensatorii constau în transferuri curente efectuate de unități instituționale către alte unități instituționale pentru a compensa vătămări ale persoanelor sau pagube materiale, excluzând plățile daunelor aferente asigurărilor generale. Plățile compensatorii sunt plăți obligatorii acordate de instanțe judecătorești sau plăți voluntare convenite extrajudiciar. Această rubrică cuprinde plățile voluntare efectuate de unitățile administrației publice sau de IFSLSGP pentru a compensa vătămrile sau pagubele provocate de dezastrele naturale altele decât cele clasificate ca transferuri de capital.

- 4.137. Momentul înregistrării: plățile compensatorii sunt înregistrate în momentul în care sunt efectuate (plățile voluntare) sau în momentul termenului de plată (plățile obligatorii).
- 4.138. Alte forme de transferuri curente diverse:
- (a) transferurile curente de la IFSLSGP la administrațiile publice care nu sunt impozite;
 - (b) plățile de la administrațiile publice la întreprinderile publice clasificate ca societăți și cvasisocietăți nefinanciare, destinate acoperirii plăților anormale pentru pensii;
 - (c) bursele sau ajutoarele pentru călătorie plătite gospodăriilor rezidente sau nerezidente de către administrațiile publice sau IFSLSGP;
 - (d) plățile de prime pentru economii acordate periodic de către administrațiile publice gospodăriilor ca recompensă pentru economiile efectuate în cursul perioadei;
 - (e) rambursările efectuate de gospodării pentru cheltuielile efectuate în beneficiul lor de către organizațiile de asistență socială;
 - (f) transferurile curente de la IFSLSGP către restul lumii;
 - (g) sponsorizarea de către societăți, dacă respectivele plăți nu pot fi considerate drept cumpărări de servicii publicitare sau de alte servicii (de exemplu, transferuri filantropice sau burse de studii);

- (h) transferurile curente de la administrațiile publice la gospodării în calitatea lor de consumatori, dacă nu sunt înregistrate ca prestații sociale;
- (i) transferul în contraparte de la banca centrală la IFM (S.122 și S.125) pentru a acoperi consumul intermediar al părții alocate indirect din producția băncii centrale (a se vedea capitolul 14: SIFIM).

4.139. Momentul înregistrării: transferurile menționate la punctul 4.138 sunt înregistrate în momentul în care sunt efectuate, exceptând pe acelea de la sau către administrațiile publice, care sunt înregistrate în momentul termenului de plată.

Alte transferuri curente diverse apar ca:

- (a) resurse și utilizări în contul de distribuire secundară a veniturilor tuturor sectoarelor;
- (b) resurse și utilizări în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente.

Resurse proprii UE bazate pe TVA și pe VNB (D.76)

4.140. *Definiție:* a treia și a patra resursă proprie UE bazate pe TVA și pe VNB (D.76) sunt transferuri curente plătite de administrațiile publice ale fiecărui stat membru către instituțiile Uniunii Europene.

A treia resursă proprie UE bazată pe TVA (D.761) și patra resursă proprie UE bazată pe VNB (D.762) sunt contribuțiile la bugetul instituțiilor Uniunii. Nivelul contribuției fiecărui stat membru este bazat pe nivelul bazei lor de TVA și al VNB.

Rubrica D.76 include și contribuții diverse altele decât impozitele de la administrația publică la instituțiile Uniunii Europene (D.763).

Momentul înregistrării: a treia și a patra resursă proprie UE bazate pe TVA și pe VNB sunt înregistrate în momentul termenului de plată.

A treia și a patra resursă proprie UE bazate pe TVA și pe VNB sunt înregistrate ca:

- (a) utilizări în contul de distribuire secundară a veniturilor administrațiilor publice;
- (b) resurse în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente.

AJUSTARE PENTRU VARIAȚIA DREPTURILOR DE PENSIE (D.8)

- 4.141. *Definiție:* ajustarea pentru variația drepturilor de pensie (D.8) reprezintă ajustarea necesară pentru ca în economiile gospodăriilor să apară variația drepturilor de pensie la care gospodăriile sunt îndreptățite în mod inechivoc. Variația drepturilor de pensie provine din cotizații și prestații înregistrate în contul de distribuire secundară a veniturilor.
- 4.142. Deoarece gospodăriile sunt tratate în conturile financiare și în conturile de patrimoniu ale sistemului ca deținând drepturi de pensie, este necesar un element de ajustare pentru a se asigura că orice excedent al cotizațiilor pentru pensie față de încasările sub formă de pensie nu afectează economiile gospodăriilor.

Pentru a neutraliza acest efect, o ajustare egală cu:

Valoarea totală a cotizațiilor sociale efective și imputate aferente pensiilor de plătit sistemelor de pensii la care gospodăriile sunt îndreptățite în mod neechivoc

Plus valoarea totală a cotizațiilor suplimentare de plătit din venitul din proprietate atribuit beneficiarilor sistemelor de pensii

Minus valoarea plăților pentru serviciu aferente

Minus valoarea totală a pensiilor plătite ca prestații de asigurări sociale de către sistemele de pensii

este adăugată venitului disponibil sau venitului disponibil ajustat al gospodăriilor în conturile de utilizare a venitului înainte de determinarea economiilor.

În acest mod, economiile gospodăriilor sunt identice cu cele care ar rezulta dacă cotizațiile pentru pensie și încasările sub formă de pensie nu ar fi fost înregistrate ca transferuri curente în contul de distribuire secundară a veniturilor. Acest element de ajustare este necesar pentru a reconcilia economiile gospodăriilor cu variația drepturilor lor de pensie înregistrate în contul financiar al sistemului. Bineînțeles, sunt necesare ajustări opuse în conturile de utilizare a veniturilor unităților responsabile de plata pensiilor.

- 4.143. Momentul înregistrării: ajustarea este înregistrată în funcție de momentul în care survin fluxurile care o compun.
- 4.144. Ajustarea variației drepturilor de pensie este înregistrată ca:
- (a) utilizări în conturile de utilizare a veniturilor sectoarelor în care sunt clasificate unitățile responsabile de plata pensiilor;
 - (b) utilizări în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente (în cazul instituțiilor nerezidente);
 - (c) resurse în contul de utilizare a veniturilor sectorului gospodăriilor;
 - (d) resurse în contul exterior al veniturilor primare și transferurilor curente (în cazul gospodăriilor nerezidente).

TRANSFERURI DE CAPITAL (D.9)

- 4.145. *Definiție:* transferurile de capital necesită achiziționarea sau eliminarea unui activ sau unor active de către cel puțin una dintre părțile la operațiune. Indiferent dacă sunt efectuate în bani sau în natură, ele determină o variație corespunzătoare a activelor financiare sau nefinanciare prezentate în conturile de patrimoniu ale unei părți sau ale ambelor părți la operațiune.

- 4.146. Un transfer de capital în natură constă în transferul de proprietate asupra unui activ (altul decât stocuri sau bani) sau ștergerea unei datorii de către un creditor fără a primi în schimb ceva în contraparte.

Un transfer de capital în bani constă în transferul unei sume în numerar pe care prima dintre părți a obținut-o prin cedarea unui activ sau mai multor active (altele decât stocuri) sau pe care a doua preconizează sau este obligată să o utilizeze pentru achiziționarea unui activ sau unor active (altele decât stocuri). A doua parte, primitorul, este obligată să utilizeze banii pentru achiziționarea unui activ sau a unor active, aceasta reprezentând condiția pentru efectuarea transferului.

Valoarea de transfer a unui activ nefinanciar este evaluată prin prețul la care se estimează că activul, nou sau utilizat, ar putea fi vândut pe piață plus orice costuri de transport, instalare sau de transfer al proprietății suportate de către donator, dar excluzând orice taxe suportate de primitor. Transferurile de active financiare sunt evaluate în același mod ca și alte achiziții sau cedări de active sau pasive financiare.

- 4.147. Transferurile de capital includ impozitele pe capital (D.91), ajutoarele pentru investiții (D.92) și alte transferuri de capital (D.99).

Impozite pe capital (D.91)

4.148. *Definiție:* impozitele pe capital (D.91) constau în impozite prelevate la intervale neregulate și foarte rar pe valoarea activelor sau valoarea netă deținute de unitățile instituționale sau pe valoarea activelor transferate între unități instituționale ca rezultat al legatelor, donațiilor între persoane sau al altor transferuri.

4.149. Impozitele pe capital (D.91) includ:

- (a) impozitele pe transferurile de capital: impozitele pe succesiune și alte impozite pe donații între persoane, care sunt prelevate pe capitalul beneficiarilor. Impozitele pe vânzarea activelor nu sunt incluse;
- (b) prelevări pe capital: prelevări ocazionale și excepționale pe active sau pe valoarea netă deținută de unități instituționale. Ele includ prelevările pe plus-valoarea funciară, care sunt impozite pe creșterea valorii terenurilor agricole cauzată de permisiunea de utilizare a terenului în scop comercial sau rezidențial.

Impozitele pe câștiguri din capital nu sunt înregistrate ca impozite pe capital, ci ca impozite curente pe venit, patrimoniu etc.

4.150. Impozitele înregistrate în conturi provin din două surse: sume evidențiate prin evaluări și declarații sau din încasări.

- (a) Dacă se utilizează evaluările și declarațiile, sumele sunt ajustate printr-un coeficient care să reflecte sumele evaluate și declarate care nu s-au colectat niciodată. Ca tratament alternativ, se înregistrează un transfer de capital către sectoarele relevante, egal cu ajustarea respectivă. Coeficienții sunt estimați pe baza experienței din trecut și a previziunilor actuale cu privire la sumele evaluate și declarate care nu au fost colectate niciodată. Ei sunt specifici diferitelor tipuri de impozite.
- (b) Dacă se utilizează încasările, acestea sunt ajustate în funcție de timp, astfel ca sumele să fie atribuite perioadei în care a avut loc activitatea care a generat obligația fiscală sau, dacă aceasta nu este cunoscută, perioadei în care a fost stabilită valoarea impozitului. Această ajustare este bazată pe decalajul mediu de timp dintre activitate (sau determinarea valorii impozitului) și încasarea impozitului.

4.151. Impozitele pe capital sunt înregistrate ca:

- (a) variații ale pasivelor și valorii nete (–) în contul de capital al sectoarelor în care sunt clasificați contribuabilii;

- (b) variații ale pasivelor și valorii nete (+) în contul de capital al administrațiilor publice;
- (c) variații ale pasivelor și valorii nete în contul de capital al restului lumii.

Ajutoare pentru investiții (D.92)

4.152. *Definiție:* ajutoarele pentru investiții (D.92) constau în transferuri de capital, în bani sau în natură, efectuate de administrația publică sau de restul lumii către alte unități instituționale rezidente sau nerezidente pentru a finanța, parțial sau total, costurile de achiziție ale activelor fixe.

Ajutoarele pentru investiții acordate de restul lumii le includ pe cele plătite direct de instituțiile Uniunii Europene [de exemplu, transferuri efectuate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR)].

4.153. Ajutoarele pentru investiții în natură constau în transferuri de echipamente de transport, mașini și alte echipamente, de la administrația publică la alte unități rezidente sau nerezidente, precum și punerea directă la dispoziția unităților rezidente sau nerezidente a unor clădiri sau a altor structuri.

- 4.154. Valoarea formării de capital efectuată de administrațiile publice în beneficiul altor sectoare ale economiei este înregistrată ca ajutoare pentru investiții ori de câte ori beneficiarul este identificabil și devine proprietarul capitalului. În astfel de cazuri, formarea de capital este înregistrată ca variații ale activelor în contul de capital al beneficiarului și este finanțată printr-un ajutor pentru investiții care este înregistrat ca variații ale pasivelor și valorii nete în același cont.
- 4.155. Ajutoarele pentru investiții (D.92) includ atât plăți forfetare destinate să finanțeze formarea de capital în cursul aceleiași perioade, cât și plăți eşalonate pentru formarea de capital din cursul unei perioade anterioare. Părțile din plățile anuale efectuate de administrațiile publice către întreprinderi, care reprezintă amortizarea datoriilor întreprinderii angajate pentru realizarea de proiecte ale administrației publice care implică formare de capital, sunt tratate ca ajutoare pentru investiții.
- 4.156 Ajutoarele nerambursabile pentru facilitarea plății dobânzilor acordate de administrațiile publice sunt excluse din ajutoarele pentru investiții. Preluarea de către autoritățile publice a unei părți din dobânzi reprezintă o operațiune curentă de repartiție. Cu toate acestea, atunci când un ajutor servește dublului scop de finanțare a amortizării datoriei contractate și de plată a dobânzilor pe capitalul împrumutat și când nu este posibil ca aceste două elemente să fie separate, întregul ajutor este tratat în conturi ca ajutor pentru investiții.

- 4.157. Ajutoarele pentru investiții acordate societăților și cvasisocietăților nefinanciare includ, în plus față de ajutoarele acordate societăților private, ajutoarele de capital acordate întreprinderilor publice recunoscute ca entități instituționale, cu condiția ca departamentul administrației publice care acordă ajutorul să nu rețină o creanță asupra întreprinderii publice.
- 4.158. Ajutoarele pentru investiții destinate sectorului gospodăriilor includ ajutoare pentru echipamente și pentru modernizare acordate întreprinderilor care nu sunt societăți sau cvasisocietăți și ajutoare destinate gospodăriilor pentru construcția, cumpărarea și modernizarea locuințelor.
- 4.159. Ajutoarele pentru investiții acordate administrațiilor publice includ plăți (cu excepția ajutoarelor pentru facilitarea plății dobânzilor) efectuate către subsectoarele administrațiilor publice cu scopul finanțării formării de capital. Ajutoarele pentru investiții acordate între administrațiile publice sunt fluxuri interne ale sectorului administrații publice și nu apar în contul consolidat al sectorului în ansamblul său. Exemple de ajutoare pentru investiții între administrațiile publice sunt transferurile de la administrația centrală la administrația locală având ca obiect specific finanțarea formării lor brute de capital fix. Transferurile destinate unor scopuri diverse nedefinite sunt înregistrate ca transferuri curente între administrațiile publice, chiar dacă ele sunt utilizate pentru a acoperi cheltuielile cu formarea de capital.
- 4.160. Ajutoarele pentru investiții acordate instituțiilor fără scop lucrativ de către administrațiile publice și de către restul lumii se deosebesc de transferurile curente către instituțiile fără scop lucrativ prin utilizarea criteriilor menționate la punctul 4.159.

- 4.161. Ajutoarele pentru investiții acordate restului lumii sunt limitate la transferurile ce au ca obiect specific finanțarea formării de capital de către unitățile nerezidente. Ele includ, de exemplu, plățile fără contraparte pentru construcția de poduri, drumuri, fabrici, spitale sau școli în țările în curs de dezvoltare sau pentru construcția de clădiri destinate organizațiilor internaționale. Ele pot cuprinde atât plăți eşalonate de-a lungul unei perioade de timp, cât și plăți unice. Această rubrică cuprinde și furnizarea gratuită sau la o valoare redusă a bunurilor de capital fix.
- 4.162. Momentul înregistrării: ajutoarele pentru investiții în bani sunt înregistrate în momentul termenului de plată. Ajutoarele pentru investiții în natură sunt înregistrate în momentul transferului proprietății asupra activului.
- 4.163. Ajutoarele pentru investiții sunt înregistrate ca:
- (a) variații ale pasivelor și valorii nete (–) în contul de capital al administrațiilor publice;
 - (b) variații ale pasivelor și valorii nete (+) în contul de capital al sectoarelor care beneficiază de ajutoare;
 - (c) variații ale pasivelor și valorii nete în contul de capital al restului lumii.

Alte transferuri de capital (D.99)

- 4.164. *Definiție:* alte transferuri de capital (D.99) acoperă transferurile care nu sunt ajutoare pentru investiții și impozitele pe capital care prin ele însele nu reprezintă repartizare de venit, ci repartizare a economiilor sau a patrimoniului la diferite sectoare sau subsectoare ale economiei sau la restul lumii. Ele pot fi efectuate în bani sau în natură (cazurile de preluare de datorii sau ștergere de datorii) și corespund transferurilor voluntare de patrimoniu.
- 4.165. Alte transferuri de capital (D.99) include următoarele operațiuni:
- (a) plățile efectuate de către administrațiile publice sau de către restul lumii către proprietarii de bunuri de capital distruse sau avariate de războaie, alte evenimente politice sau catastrofe naturale (inundații etc.);
 - (b) transferurile de la administrațiile publice către societățile sau cvasisocietățile nefinanciare pentru acoperirea pierderilor acumulate în cursul mai multor exerciții financiare sau a pierderilor excepționale cauzate de factori neinfluențabili de către întreprindere (chiar în cazul unei infuzii de capital);

- (c) transferurile între subsectoarele administrațiilor publice destinate acoperirii cheltuielilor neprevăzute sau deficitelor acumulate. Astfel de transferuri între subsectoarele administrației publice sunt fluxuri interne ale sectorului administrației publice și nu apar în contul consolidat al sectorului în ansamblul său;
- (d) plățile reprezentând prime nerepetitive pentru economii, acordate de administrațiile publice gospodăriilor, cu scopul de a le recompensa pentru economiile efectuate de-a lungul unei perioade de câțiva ani;
- (e) legatele, donațiile de valoare mare între persoane și donațiile între unități aparținând unor sectoare diferite, incluzând legatele sau donațiile cu valoare mare către instituțiile fără scop lucrativ (IFSL). Exemple de donații către IFSL sunt donații către universități pentru acoperirea costurilor construirii unor sedii, biblioteci, laboratoare noi etc.;

(f) operațiunea în contraparte pentru ștergerea de datorii prin acord între unități instituționale aparținând unor sectoare sau subsectoare diferite (de exemplu, ștergerea datoriei unei țări străine către administrația publică de către aceasta; plățile de executare a garanțiilor care eliberează debitorii insolvenți de obligațiile lor) – exceptând cazul particular al impozitelor și cotizațiilor sociale de plătit către sectorul administrației publice [a se vedea punctul 4.165 litera (j)]. Astfel de ștergeri prin acord reciproc sunt tratate ca transfer de capital de la creditor la debitor în valoare egală cu cea a datoriei restante de plătit la momentul ștergerii. În mod similar, operațiunea în contraparte a preluării de datorii, precum și a unor operațiuni similare (activarea unor garanții în cadrul unui sistem de garanții nonstandard ori restructurarea datoriilor prin care o parte din datorii sunt lichidate sau transferate), este un alt exemplu de transfer de capital. Cu toate acestea, sunt excluse următoarele:

1. ștergerea creanțelor financiare asupra unei cvasisocietăți și preluarea datoriilor de la cvasisocietate de către proprietarul acesteia. Acest caz este tratat ca o operațiune cu participații și acțiuni ale fondurilor de investiții (F.5);
2. ștergerea datoriilor unei societăți publice și preluarea datoriilor de la o societate publică de către administrația publică care dispare ca unitate instituțională din sistem. Acest caz este înregistrat în contul altor modificări de volum ale activelor (K.5);

3. ștergerea datoriilor unei societăți publice și preluarea datoriilor de la o societate publică de către administrația publică în cadrul unui proces de privatizare în curs de desfășurare care trebuie să se încheie în viitorul apropiat. Acest caz este tratat ca o operațiune cu participații și acțiuni ale fondurilor de investiții (F.5).

Scoaterea din evidențele contabile a unei datorii nu este o operațiune între unități instituționale și, prin urmare, nu este înregistrată nici în contul de capital, nici în contul financiar. Dacă creditorul decide o astfel de scoatere din evidențele contabile, ea este înregistrată în conturile altor modificări de volum ale activelor creditorului și debitorului. Provizioanele pentru datorii greu de restituit sunt tratate ca înregistrări în contabilitatea internă a unităților instituționale producătoare și nu sunt înregistrate decât în cazul pierderilor preconizate aferente creditelor neperformante, care sunt înregistrate ca posturi pro memoria în conturile de patrimoniu. Repudierea unilaterală a unei datorii de către un debitor nu este, de asemenea, o operațiune și nu se înregistrează;

- (g) partea din câștigurile (sau pierderile) de capital realizate care este repartizată unui alt sector, de exemplu, câștigurile de capital repartizate de societățile de asigurare gospodăriilor. Cu toate acestea, operațiunile în contraparte pentru transferurile către administrațiile publice ale încasărilor din privatizare efectuate indirect (de exemplu, prin intermediul unei societăți de tip holding) sunt înregistrate ca operațiuni financiare cu acțiuni și participații ale fondurilor de investiții (F.5) și nu au niciun impact asupra nivelului capacității de finanțare nete/necesarului de finanțare net al administrațiilor publice;

- (h) plățile de valoare mare efectuate pentru compensarea pagubelor sau vătămarilor neacoperite de polițele de asigurare [cu excepția plăților efectuate de administrațiile publice sau de restul lumii descrise la litera (a)]. Plățile sunt acordate de instanțe judecătorești sau sunt soluționate extrajudiciar. Exemple sunt plăți compensatorii pentru pagube cauzate de explozii majore, scurgeri de petrol, efectele adverse ale medicamentelor etc.;
- (i) plățile excepționale către fondurile de asigurări sociale efectuate de angajatori (inclusiv administrația publică) sau de administrația publică (ca parte a funcției sale de protecție socială), în măsura în care aceste plăți sunt destinate să sporească provizioanele actuariale ale acestor fonduri. Ajustarea însoțitoare de la fondurile de asigurări sociale la gospodăria este, de asemenea, înregistrată ca alte transferuri de capital (D.99);
- (j) în situația în care impozitele și cotizațiile sociale de plătit sectorului administrației publice sunt înregistrate pe baza evaluărilor și a declarațiilor, partea a cărei colectare este improbabilă este neutralizată în aceeași perioadă contabilă. Aceasta se poate realiza prin înregistrarea unui „alt transfer de capital” (D.99) la rubrica D.995, între administrațiile publice și sectoarele relevante. Acest flux D.995 este subdivizat în funcție de codificarea diferitelor impozite și cotizații sociale în cauză;

- (k) soluționările asigurărilor în caz de catastrofă: în urma unei catastrofe, valoarea totală a daunelor aferente catastrofei, conform informațiilor obținute de la asigurători, este înregistrată drept transfer de capital de la societatea de asigurări la titularii de polițe. În cazul în care informațiile privind daunele aferente catastrofei nu pot fi puse la dispoziție de asigurători, daunele aferente catastrofei sunt estimate ca diferența dintre daunele efective și cele ajustate din perioada în care a survenit catastrofa;
- (l) activele construite de comunitate pentru a căror întreținere își asumă responsabilitatea administrația publică.

4.166. Momentul înregistrării este determinat astfel:

- (a) alte transferuri de capital în bani sunt înregistrate în momentul termenului de plată;
- (b) alte transferuri de capital în natură sunt înregistrate în momentul transferului proprietății asupra activului sau ștergerii datoriei de către creditor.

- 4.167. Alte transferuri de capital sunt prezentate la variațiile pasivelor și valorii nete din contul de capital al sectoarelor și restului lumii.

OPȚIUNI PE ACȚIUNI ALE ANGAJAȚILOR (OAA)

- 4.168. O formă particulară de venit în natură este practica unui angajator de a acorda unui angajat opțiunea de a cumpăra acțiuni la un preț specific și la o anumită dată din viitor. O OAA este similară unui instrument financiar derivat, iar angajatul poate alege să nu exercite opțiunea, fie deoarece prețul acțiunii este la momentul respectiv mai mic decât prețul la care el poate să exercite opțiunea, fie deoarece el a părăsit locul de muncă de la respectivul angajator și astfel a renunțat la opțiune.
- 4.169. În mod tipic, un angajator își informează angajații cu privire la decizia de a face disponibile opțiuni pe acțiuni la un anumit preț (prețul de exercitare sau de exercițiu) după un anumit timp și în anumite condiții (de exemplu, angajatul să activeze încă în cadrul întreprinderii sau condiționat de rezultatele întreprinderii). Momentul înregistrării opțiunii pe acțiuni acordate angajatului în conturile naționale trebuie să fie specificat cu grijă. „Data acordării” este data la care opțiunea a fost acordată angajatului, „data intrării în drepturi” este cea mai timpurie dată la care opțiunea poate fi exercitată, iar „data exercitării” este data la care opțiunea este efectiv exercitată (sau expiră).

- 4.170. Consiliul pentru standarde internaționale de contabilitate (CSIC) recomandă ca întreprinderea să derive o valoare justă pentru opțiuni la data acordării prin înmulțirea prețului de exercitare la momentul respectiv cu numărul opțiunilor preconizate a fi exercitabile la data intrării în drepturi și împărțirea la numărul de ani de serviciu preconizați a fi efectuați până la data intrării în drepturi.
- 4.171. În SEC, dacă nu există niciun preț de piață observabil și nicio estimare efectuată de întreprindere în conformitate cu recomandările precedente, valoarea opțiunilor poate fi estimată utilizând un model de stabilire a prețului pentru opțiunile pe acțiuni. Astfel de modele urmăresc să surprindă două efecte ale valorii opțiunii. Primul efect este o proiecție a valorii cu care prețul de piață al acțiunilor în cauză va depăși prețul de exercitare de la data intrării în drepturi. Al doilea efect permite să se țină cont de creșterea suplimentară a prețului între data intrării în drepturi și data exercitării.
- 4.172. Înainte ca opțiunea să fie exercitată, acordul dintre angajator și angajat este de natura unui instrument financiar derivat și este prezentat ca atare în conturile financiare ale ambelor părți.
- 4.173. La data acordării se efectuează o estimare a valorii OAA. Această valoare trebuie inclusă ca parte a remunerării angajaților dispersată de-a lungul perioadei dintre data acordării și data intrării în drepturi, dacă este posibil. Dacă nu, valoarea opțiunii se înregistrează la data intrării în drepturi.

- 4.174. Costurile administrării OAA sunt suportate de angajator și sunt tratate ca parte a consumului intermediar, la fel cu alte funcții administrative asociate cu remunerarea angajaților.
- 4.175. Cu toate că valoarea opțiunii pe acțiuni este tratată ca venit, nu există venit din investiții asociat cu OAA.
- 4.176. În contul financiar, achiziția de OAA de către gospodării realizează o corespondență între partea corespunzătoare a remunerării angajaților și pasivul corespunzător al angajatorului.
- 4.177. În principiu, orice modificare a valorii dintre data acordării și data intrării în drepturi este tratată ca parte a remunerării angajaților, în timp ce orice schimbare a valorii dintre data intrării în drepturi și data exercitării nu este tratată drept remunerare a angajaților, ci drept câștig sau pierdere din deținere. În practică, este foarte puțin probabil ca estimările costurilor determinate de OAA suportate de angajatori să fie revizuite între data acordării și data exercitării. Prin urmare, din motive pragmatice, întreaga creștere dintre data acordării și data exercitării este tratată drept câștig sau pierdere din deținere. O creștere a valorii prețului acțiunii peste prețul de exercitare este un câștig din deținere pentru angajat și o pierdere din deținere pentru angajator și viceversa.
- 4.178. Când o OAA este exercitată, înscrierea în contul de patrimoniu dispare și este înlocuită cu valoarea acțiunilor achiziționate. Această modificare a clasificării are loc prin intermediul operațiunilor în contul financiar și nu prin intermediul contului altor modificări de volum ale activelor.
-